47 ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 2655 — ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ — 1330 ՋԻԼԳԱՏԷ 8—1912 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 8—21

JOURNAL ARMÉNIEN
MANZOUMÉ-I EFKIAR
54 Grand' Rue de Pera 54
Constantinople

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՕՐՕՒ ՀԱՅՈՑԼՈՒՒ ԱՄԷՆ ԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. ՊՕԼԻՍ, ՊԱՊՐ ԱԼԻ ՀԱՅՏԷՍԻ, ԹԻՒ 54

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՈՒՂՂՈՒԱԾ ՋԵՌԱԳԻՐՆԵՐ ԵՏ ՋԵՆ ՏՐՈՒԻՐ

Մանզումէի Էֆքեար

ԱԶԱՏԱԿԱՆ ԱՆԿԱԽ ՕՐԿԱՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

منظومهٔ افكار ارمنيجه يومى غزته
صاحب امتياز اوحانس فريد
اداره‌خانه‌سى باب عالى جاده‌سنده نومرو ٥٤

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՆԽԻԿ	ՏԱՐԵԿ.	ՎԵՑԱՄՍ.	ԵՌԱՄՍԱ.
Գրասոյց համար	80 Ղ.	45	25 Ղ.
Դրատներու համար	80 „	45	25 „
Արտասահմանի „	25 Ֆր.	14	8 Ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ԳԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 ղրշ., մէկ ամսուան ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

10 ՓԱՐԱ — ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ՕՐ ԱՐԾԱԼՈՑՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ԹՈՒՐՔ ՄԱՄՈՒԼԸ ԿԸ ՊԱՇԱՆՋԷ ԱՐՏԱՔՍԵԼ «ՌՈՒՍՔՕՅԷ ՍԼՕՎՕ»Ի ԹՂԹԱԿԻՑԸ

ՊՕՕՔՋԻՆԱՔԻԻ ԽԱՌՆԱԿԻՉ ՄԷԿ ՑՕԴՈՒԱԾԸ

“ԱՆԿՑԻՆ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՆՆԵՐԸ...,,

Հայ ընթերցողներուն ծանօթ է անշուշտ «Ռուսքոյէ Սլովօ» Ռուս թերթին Պոլսոյ թղթակից Քօրչինսքիի անունը։ Ինչպէս կը յիշուի, այս թղթակիցը անցեալներս տեսակցութիւն մը ունեցած էր Պարոիրաք Արշարունի Սրբազանի հետ, և անկէ անմիջապէս վերջ «Թանին»ի խմբագրատունը երթալով, ըսած էր թէ Հայոց Պատրիարքը, նեղբին գործոց նախարարին հաստատումներուն վրայ հիմնուելով՝ Եթիհատին կը վերադրէ դատաւորու մէջ կատարուող հայկական մասնակի ջարդերուն հեղինակութիւնը։

Ծանօթ է նաև այս անգաղտնապահութեան հետեւանքով ծագած միջադէպը։ «Թանին» խնդիրը մասը փոխեց, Արշարունի Սրբազան հերքում մը փոխացուց «Թանին»ի, և ի վերջոյ, Պ. Քօրչինսքի միշտ «Թանին»ի մէջ յայտարարեց թէ Արշարունի Սրբազան խնդրոյ առարկայ խօսքը ո՛չ թէ մէկ, այլ հինգ անգամ յաջորդաբար կրկնեց իրեն՝ միւնոյն տեսակցութեան ընթացքին։

Այդ «ծառայութենէն ի վեր, «Թանին» շարունակ կը փառաբանէր Պ. Քօրչինսքին։ Բայց ահա Թուրք մամուլին սառարագոյն մասը այս պահուս բուռն պայքար մը բացած է յիշեալ թղթակցին դէմ, և անոր Թուրքիային արտաքսումը կը պահանջեն, առարկելով թէ վատագոյն տեսակէն խառնակիչ մէն է, և թէ Պոլսէն իր թերթին ղրկած թղթակցութիւններով կ'աշխատի Ռուսիոյ հանրային կարծիքը զրգռել Թուրքիոյ և ընդհանրապէս բովանդակ Իսլամութեան դէմ։ Եւ իբր ապացոյց տուր, «Ռուսքոյէ Սլովօ»էն կը թարգմանեն Պ. Քօրչինսքիի վերջին յօդուածնելն մէկը, որ «Անկցին Քրիստոնեաները» վրդովիչ վերնագիրը կը կրէ, և զոր մեր կարգին նոյնութեամբ կը թարգմանենք ստորև.—

*Թուրքերը հիմայ սկսած են բուռն ատելութիւն մը մնուցանել Քրիստոնեաներուն դէմ։ Այս միջոցիս, բոլոր ճօճանները «Անկցին քրիստոնեաները» կը գոռան, Հայերուն, Պուլկարներուն, Սերբերուն, Ս

այն պարտականութեան դոր ազգային ներկայացուցիչները դնած են իրեն համար.—«Խոստացուած բարենորոգումները պիտի գործադրենք՝ առանց խորութիւն դնելու նահանգներու, կրօնքներու և դասակարգերու միջև. մենք զինաթափ պիտի ըլլանք եթէ Ռուսիա ալ զինաթափ ըլլայ. ու կը քողարկենք այն նուաստացուցիչ խնամակալութեան դէմ որուն Եւրոպա կ'ուզէ ենթարկել մեզ, հակառակ Բարիզի դաշնագրին, և ոտնակոխ ընելով մարդկային իրաւունքները» (9 Ապրիլ):

Ապրիլ 16ին՝ Ռուս կառավարութիւնը Ռումանիոյ հետ կը կնքէ զինուորական համաձայնութիւն մը, և իր քանակներուն Ռումանիայէն անցնելու ազատութեան փոխարէն կը խոստանար ճանչնալ Ռումանիոյ կատարեալ անկախութիւնը: Ութ օր վերջ, ապրիլ 24ին, Զարը կը հրամայէր իր քանակին որ անցնի Օսմանեան սահմանէն «քոնի ձեռք բերելու համար ինչ որ առրութեանց համախումբ ջանքերը չէին կրցած ստանալ համոզողութեամբ»:

Անգլիա դարձեալ փորձեց Ռուսիան կանգնցնել: Մերժեց իրեն՝ Եւրոպայի տնտեսով գործելու իրաւունքը տալ: Մեղադրեց զինքը թէ իր սպառազինութիւններով ու իրար լեզուով խաղալու թիւնը անկարելի դարձուցած էր, Ռուսիան Եւրոպական Համաձայնութենէն անջատուած հոչակեց, զօրացուց Ճիպրոսիարն ու Մալթան, ինչպէս նաև Արշիպեղագոսի իր նաւատորմիղը: Բայց բան մը արգիլելու անկարող ըլլալով, վերջ ի վերջոյ գոհացաւ Զարէն պահանջելով որ յարգուին Անգլիոյ ունեցած շահերը Արեւելքի մէջ: Ռուսիա, առանց դժուարութեան խոստացաւ «յարգել Եգիպտոսն ու Սուէզի ջրանցքը», և չդրաւել Պոլիսն ու Նեղուցները: Այս խոստումը տեղի կունենար Յունիս 8ին: Թշնամութիւնները մէկ քանի շաբաթէ ի վեր սկսած էին արդէն:

(Շարունակելի)

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ԹԵՐԹԵՐԷՆ ՔԱՂՈՒԱԾ

ԱՄԵՆԱՎԵՐՋԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ՎՐԱՅ

ՍԿԻՒԿ, 3 Հոկտ. — Գարատաղցիք դարձեալ, իրենց սացած ուժերով, երկու թեւով յարձակեցան օսմ. սահմանագլուխին վրայ, մէկը Պէրանայի և միւսը Կուսինայի վրայ: Գարատաղցիք նախ և առաջ թէեւ կրցան են գրաւել Զաղրաչէն բայց հասած օսմ. զինուորները սոսկալի յարձակում մը բրած են թշնամիին վրայ, որով Գարատաղցիք Զաղրաչէն թողլով փախուստ տուած են:

— Գարատաղցիք տեսնելով որ կարեւոր ուժերով Կուսինէի, Շքօտրայի և Պէրանայի իրենց յարձակումները ապարդիւն մնացած են, սկսած են հրասխումքեր կազմել և այս կերպով չարժիլ: Այս պատճառաւ, Կուսինէի, Թուզիի, Բլավաի, Անդրեան չրջականները Գարատաղցի ինուորներէ բաղկացեալ հրասխումքեր մանր մունր յարձակումներ կը գործեն, և անկարեւոր ընդհարումներ կը գործեն, Ասոնք ընդհանրապէս կը յարձակին պրոտիկ օսմ. գիւղերու և քիչ թուով զինուորը ունեցող պահակոցներու վրայ:

ԻԲԻՔ.— Գարատաղցիք թէեւ դարձեալ կ'ուզեն Շքօտրայի վրայ յարձակիլ, բայց ո և է կերպով չեն կրնար իրենց ծրագիրը գործադրել: Ան այժմ Պոգաչի Վիզբինչաի բարձոց վրայ կը գտնուին:

— Երէկ Գարատաղցիք յարձակեցան Պէրանայի վրայ, Օսմ. զօրքերը դիմադրեցին և առաջինները պարտաւորուեցան նահանջել: Օսմ. զօրքերը բաւական կարեւոր դիրքեր գրաւեցին Գարատաղի ներսերը:

— Շքօտրայի վրայ կատարուած յարձակման միջոցին սպանուած Սատէթին պէշ զինուորներուն կ'ստուգնորդէր:

— Օսմ. զօրքերը գրաւեցին Բլավայի Տէլիք գիւղը: Գարատաղցիք, թէեւ չատ աշխատեցան այս դիրքը չիոգելու, բայց պարտաւորուեցան յանձնել մեծ կորուստներէ վերջ:

ՍԿԻՒԿ.— Մարիսոյ մէջ հաւաքուած կամաւորները միանալով Եագովայի և Իբէքի կամաւորներուն, Գարատաղ մեկնեցան:

— Գարատաղցիք թէեւ ուզեցին Բակովայի օսմ. հողը յարձակիլ, բայց օսմ. զօրաց դիմադրութեան վրայ ետ մղուեցան: Կը լսուի որ օսմ. զօրքերը քաւական առաջացած են:

ԻԲԻՔ.— (պատմական).— Իփէքի հրամանատարութենէն առնուած տեղեկութեանց նայելով Գարատաղցիներու Բոկովայի Զաքաւը և Մօքրա դիրքերը պաշարուած և Վասքովա, Կրավա և Ժէլիքակովօ վայրերը օսմ. զօրաց ձեռքը անցած են: Թշնամին մեծ կորուստով Անդրէյվիքա փախուստ տուած է:

— Մանր մունր ընդհարումներուն մէջ ալ Գարատաղցիք չեն յաջողիր: Ցաղթանակը միշտ օսմ. զօրաց կանգ է:

ՍԵՐԲԻՈՅ ՍԱՀՄԱՆԱԳԼՈՒԽԻՆ ՎՐԱՅ

Սկիւպ, 3 Հոկտ.—Սերպերը Պրէբոբի և Լիպքովայի կողմէն օսմ. հողին վրայ յարձակում գործեցին: Օսմ. զօրաց կողմէ կը փոխադարձուի: Ընդհարումները կը շարունակուին:

—«Իբէրէ Բալարի» կողմէն նախընթաց Գ. օրուան օսմ. կողմն վրայ գործուած յարձակումը Սերպերու կողմէ սատիկ եղած է: Նոյնպէս այս պատճառաւ տեղի ունեցած ընդհարումը: Արդիւնքը յայտնի չէ:

— Սերպերը վերջերս Բաթայի և Բէթակօսի շրջականները ամրացուցին: Մէկ քանի թնդանօթ ալ քերին Ռէթակօս:

— Մէնիճէի և Եէնի Վարուլի օսմանցի սերպերը զինուեցան Սերպիոյ կողմէ: Կառավարութիւնը հարկ եղած միջոցները ձեռք առած է:

— Սահմանագլուխի օսմ. զօրքերը ուժգնացուցան նոր հասած կամաւորներով: Այս պատճառաւ Սերպերուն յարձակումները ապարդիւն կը մնան:

— Սերպերուն Սկիւպի վրայ քաշելու և Բէօսթէնտիլէն հասած պուլկար ուժերուն միանալու զրոյցը հեղհեղէ կը հաստատուի:

— Մավրիթի մէջ ընդարձակ մը տեղի ունեցաւ Արդիւնքը յայտնի չէ:

— Սերպերուն Վրանիայի մէջ ունեցած զօրքը կը բաղկանայ 6-7 գունդէ: Մէկ քանի բերդեր ալ ամրացուած են թնդանօթներով: Վերջին մէկ երկու օրուան մէջ 3-4 թնդանօթաձիգ վաշտ եւս եկած է:

— Սերպերը՝ Զիպլիգէլի մօտերը կատարած ընդարմանմ միջոցին օսմ. զօրաց վրայ ձեռքի առումքեր նետած են:

— Սերպերը երէկ Պիլգի կողմէն սահմանագլուխին վրայ յարձակում գործեցին: Օսմ. զօրքերը իսկոյն յարձակողներուն առջեւ ելան և ընդհարումը սկսաւ: Թէեւ ընդդիմութիւն փորձեցին Գարատաղցիները, բայց յետոյ ետ մղուեցան:

— Սէրմիչէի կողմերը սատիկ ընդհարում մը տեղի ունեցաւէ: Ձեռքի առումքերը կը գործեն չարունակ:

ՊՈՒԼԿԱՐ ՍԱՀՄԱՆԱԳԼՈՒԽԻՆ ՎՐԱՅ

ԲԱԶԼԷԳ, 3 Հոկտ. — Երէկ Թուրքեւպուլկար սահմանագլուխի «Երան Թէփէ»ի կողմէն պուլկարները կրակ բրին օսմ. պահականոցներուն վրայ: Ընդհարումը տեւեց մէկ ու կէս ժամ: Յետոյ Պուլկարները կրակը կորեցին:

— Պուլկարիա 12 վաշտոց ուժով մը ամրացուցած է Բէօսթէնտիլը: Պուլկարիա՝ Սերպիայէն եկած զօրաբաժին մը Սօֆիայի կողմերը կանչած է, ինչ որ ապացոյց մըն է թէ այդ կողմերը ուժերը պակաս են:

— Պուլկարները մեծ թուով սպանեալ և վիրաւոր ունեցած են Ճինտրիի ընդհարման մէջ: Օսմանցիք ունեցած են չորս սպանեալ մէկ վիրաւոր: Պուլկարները այս ընդհարման մէջ միթրայեզ գործածած են, ինչպէս նաև արգիլուած «տում տում» գնդակներ:

— Երէկուընէ ի վեր Տուրնի մէջ սատիկ ընդհարումներ տեղի կ'ունենան: Տօսպաթի չրջականերն ալ 2-3 ընդհարում տեղի ունեցած է:

— Պուլկարները վերջերս 2 գունդ զօրք զրկած են Գայա Պալքան և Զուրբուր: Այդ կողմերը ուրիշ զօրքեր ալ կը սպասուին:

ՍԷՐԼԳԷ.— Պուլկարները յարձակում գործեցին Գվէլի Պէյ անուն օսմ. սահմանագլուխին վրայ: Տեղի ունեցած ընդհարման վրայ Պուլկարները ետ կեցան յարձակելէ:

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՍԱՀՄԱՆԱԳԼՈՒԽԻՆ ՎՐԱՅ

ԵԱՆԵՎ, 3 հոկտ.— Հելլէնները Գիաթէմ դեսին Ալի Ցաքայի կողմը փոքրով կամուրջ մը հիմնեցին: Տակաւին կը շարունակեն զինուորական առաքումները: Երէկ ալ բաւական թուով զօրք և ռազմանիւթ զրկուեցաւ «Ղօրաք» եւ «Ժարքի» կողմերը:

— Գումանովայի և Նարտէի մէջ հելլէնները ունին մէկ զօրաբաժին: Այս զօրաբաժնին 2000 հոգին Նարտէի և երկերկու վաշտ ալ Գումանովայի և Ինաթար մէջ:

ԱԼԱՍՈՆԻԱ.— Յունաստան մեծ թուով ռազմանիւթ զրկած է Գոճանիր:

— Նոյնպէս Թրալայի և չրջականերուն մէջ բազում զօրք ունի Յունաստան: Այս կողմերուն մեծ կարեւորութիւն տուած է Լարիսայի մէջ ալ բերդեր կը շինուին:

— Յունաստան Նարտէի կողմերը կ'ամրացնէ, այդ կողմերը պաշտպանողական վիճակի մէջ դնելու համար:

ԵԱՆԵՎ.— Յունաստան երկու թնդանոթ զրկած է Նարտ:

ԱԼԱՍՈՆԻԱ.— Յունաստան առաջին զօրաբաժնին պատկանող գունդ մը Մուրսանալր զրկած է, ուր պիտի հասնի նաև ի մօտոյ ուրիշ գունդ մը: Այս զօրաբաժնին միւս մասը գետին եղերքը կը գտնուի: Գարանա Վիրան, Դարնաքլար և և Հէրէյլի ալ մէյմէկ հրկերկու վաշտ զօրք կը գտնուին: Ասոնք օրէ օր կը մօտենան օսմ. սահմանագլուխին, Յունաստան դեռ չէ լրացուցած իր պատրաստութիւնները:

ԲԱՐԻՁԻ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

19 Հոկտ. 1912

Ցիրանական Բանթ	85ա10
Օսմանեան Մթաց.	83.—
Օսմ. Երկաթուղի	85—
Պանք Օթօման	640.
Պանք Դարաայտը	354.

ԵՐԷԿՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐԸ

ԹՈՒՐՔ ՀՐՈՍԱԽՈՒՄԲԵՐ ՍԵՐԲ ԳԻՒՂԱՅԻՆԵՐ ԿԸ ՋԱՐԴԵՆ.— ԳԱՐԱՏԱՂՑԻՔ ԲԺԻՇԿ ԶՈՒՆԻՆ.—ՏԱՆԻԼՕ ԻՇԽԱՆ ԿԸ ՀԻԱՆԱՑ ՕՍՄ. ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ.—ՌՈՒՄԱՆԻԱ ԶՀԱՒԱՆԻՐ ՖԷՐՏԻՆԱՆԵՐ ՅԱՌԻՒ.—Մ. ՍԱՐՍՓՕՓԻ ՇՈՓԵՆԱՒԸ ՎԱՌՆԱ ԶԻ ՀԱՆԴԻՊԻՐ ԵՒ ԲԷՕՍԹԷՆՃԷ ԿԸ ՄԵԿՆԻ.—ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ ԿԸ ՅԱՐՁԱԿԻ ՊՈՒԼԿԱՐ ԹՈՐՓԻԼԱՆԱՒԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ, ՈՐՈՆՔ ՕՏԷՍԱ ԿԸ ՓՈԽԻՆ.—ՊԵՐԼԻՆԻ ՕՍՄ. ԴԵՍՊԱՆԻՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ.—ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ ԿԸ ՀՈՒԶԱԿԷ ԲԻԼՎԷԶՅԱՅԻ ՊԱԱՇՐՈՒՄԸ.—ՊԱԼՔԱՆ ՏԷՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՍԵԼԱՆԻԿԸ ՊԻՏԻ ԶԱՐՆԵՆ.—ՕՍՄ. ՁՕՐՔԵՐԸ ԲՆԱՋԻՆԶ ԿՐԷՆԵՆ ՍԵՐԲ ԳՈՒՄԱՐՏԱԿ ՄԸ ԲՐԻՇԹԻՆԱՒԻ ՄՕՏ.—ԻՆՉ Է ՍԱՄՈՆՕՅԻՆ ԴԻՐՔԸ:

ՊԵԼԿՐԱՏ, 19 Հոկտ. — (Ցապաղած). —Նիշէն հասած մանաւոր լուրերու համաձայն, թուրք հրասխումքեր Սերպ սահմանագլուխը անցած են Քրուչվաքի հարաւ-արեւմտեան կողմէն, և Զարդ ըրած են երեք գիւղերու մէջ: Բայց մինչեւ ցարդ այս լուրը պաշտօնապէս չհաստատուեցաւ:

ԼՈՆՏՈՆ, 19 Հոկտ. — «Տէյլի Կրաֆիք» կը կարծէ գիտնալ թէ սերպ ընդհանուր բանակատեղը Վրանիոյ մէջ պիտի դտնուի և թէ Գարատաղցիք բժիշկի պակաս ունին: Վիրաւորները կը մեռնին ստուար թուով:

ՎԻԵՆՆԱ, 19 Հոկտ.— «Նեուզ Վիներ» կը հրատարակէ Գարատաղի Տանիլօ իշխանին հետ ունեցած մէկ թղթակցութիւն: Այս վերջինը կը յայտարարէ թէ կը հիանայ օսմ. զինուորներուն քաջութեան և դիւցազնութեան վրայ:

ՊԵԼԿՐԱՏ, 19 Հոկտ. — Երէկ, կէս օրէ վերջ Բեռլէր թաքաւոր սերպ ազգին ուղղեալ յայտարարութիւն մը հրապարակ հանեց, որուն մէջ կ'ըսէ թէ Թուրքիոյ սերպերուն անտանելի կացութեան և թուրք նոր բռնիմին թշնամական ընթացքին պատճառաւ, սուրբ պատերազմ կը հրատարակէ ազգակիցներու պաշտպանութեան համար: Յայտարարութիւնը սպասնացնելու կը խոստանայ կատարեալ ազատութիւն և Քրիստոնէից հաւասար իրաւունքներ:

ՊԵԼԿՐԱՏ, 19 Հոկտ.— Այսօր երեւցաւ Սերպ յայտարարութիւն մը որուն մէջ կ'ըսուի թէ դարեր է ի վեր Թուրքերը հետեւեցան Հին-Սերպիոյ մեր եղբայրները հալածելու քաղաքականութեան: Եւ անոնց ճակատագիրը բարելաւելու համար եղած խաղաղասիրական դիմումները անօգուտ մնացին: 1878ին նոր Սերպիան հիմնուեցաւ Ռուսիոյ աջակցութեամբ: Հիմա ալ ուրիշ նոր Սերպիա մը պիտի հիմնուի, ուր պիտի տիրեն ազատութիւն, Հաւասարութիւն և եղբայրութիւն:

ՊՈՒԽԲԼԵՇ, 19 Հոկտ.— Հոս մասնաւոր ուշադրութեան առարկայ եղաւ Գերմանիոյ թաքաւորին յայտարարութեան հետեւեալ մասը.— «Մենք մեր ազատութիւնն ու խաղաղասէր կեանքը կը պարտինք մեր Քրիստոնեայ մեծ ազատարարին և Պուլկար ազգը կը յիշէ Ազատարար Զարին մարդաբէական սա խօսքը թէ՝ Աստուած կ'ուզէ որ այս նուիրական գործը մինչեւ իր ծայրը յանգի: Կռիւը բացուած է Հայէն և Մահիկին միջև.»

Թերթերու մեկնութիւնները խիստ անմպատ են:

ՎԻԵՆՆԱ, 19 Հոկտ.— Ռուսական և Վիեննական չրջանակները կը կասկածին որ Արեւելեան խնդիրը Յրանգեւոուս գինակցութեան դաշնադրին մէջ պարունակած ըլլայ:

— Գերման ազբիւրէ հասած լուր մը կը հերքէ «Թան»ի այն լուրը թէ կառավարութիւնը կը խորհի զինուորական բէմիմ մը հիմնել Իրաւթիոյ մէջ, Պալքանի կնճռոտութեանց պատճառաւ: Հունկար վարչակազմը այս մասին տեսակցութիւն մը ունեցած է կայսեր հետ:

— Աբիդոսէ Բէնիքէի առողջութեան վիճակը մտահոգութիւն կը ներշնչէ իր տարիքին պատճառաւ: Աբիդոսը 76 տարեկան է և կուրծքի սաստիկ ցաւ ունի:

ԲԷՕՍԹԷՆՃԷ, 19 Հոկտ.— Վառնայի առջև դրուած ականներու պատճառաւ, Մ. Սարաֆօֆը տանող Լոյտի չոգենաւը չկրցաւ Վառնա հանդիպիլ և հոս եկաւ: Օսմ. Նաւատորմը յարձակում գործեց պուլկար Թորփիլանաւերուն վրայ որոնք Վառնա ապաստանած են: Ուրիշ զրոյցի մը նայելով, Թորփիլանաւերը Օսէսա փախած են, լրջօրէն վնասուած վիճակի մէջ:

ՊԵՐԼԻՆ, 19 Հոկտ.— Պերլինեան թերթ մը կը հրատարակէ յայտարարութիւնները Օսմ. դեսպան Օսման Նիզամի փաշայի, որ ըսած է.

— Պալքանեանները ըրածը պատրուակ մըն է նոր հողեր դրաւելու համար: Խոտաւեթուրք պատերազմէն ի վեր, Պալքան աէրութիւնները կ'արձարձէին խնդիրը և կը հարցնէին իրարու թէ իրենց պատերազմը ե՞րբ պիտի սկսի: Միայն յաժմին անլուծելի իրաւունքն էր որ կ'արգիլէր զիրենք վճռական քայլը առնելէ: Թուրքիա յաղթանդամ օրէն պիտի ետ մղէ յարձակումները և յետոյ պիտի իրագործէ իր և Եւրոպայի փափաքած բարենորոգումները:

ԱԹԷՆԻ, 19 Հոկտ.— Հելլէն կառավարութիւնը հոչակց Իբէվկայի և դրացի եղեռքին պաշարումը:

ԲԵԹԵՐՍԲՈՒՐԳ, 19 Հոկտ.— Մ. Սասոնօֆ իր խաղաղասիրական քաղաքականութիւնը արդարացնող տեղեկագիր մը տուաւ Զարին: Կ'սպասուի որ Զարը Մ. Սասոնօֆի դիրքը ամրացնող և մեր վստահութիւն յայտնող զեկոյց մը հրատարակէ:

ԼՈՆՏՈՆ, 19 Հոկտ.— Զինուորական չրջանակները կը խորհին որ Պալքան պատերազմները Սելանիկի դէմ պիտի մղեն իրենց գործողութիւնները:

ՍԿԻՒԿ, 19 Հոկտ.— Բրիչթինայի մօտ օսմ. զօրքերը յարձակեցան 3 սերպ դումարտակներու վրայ և անոնցմէ մին ջարդեցին:

Այն տպաւորութիւնը կայ թէ Սերպերը չեն ուզեր իրենց գնացքը առաջ տանիլ:

ՎԻԵՆՆԱ, 19 Հոկտ.— Լաւատեղեակ չրջանակներու մէջ հաւաստի չընծայուիր հրաժարականին Մ. Սասոնօֆի որուն համար կ'ըսուի թէ կը վայելէ Զարին կատարեալ վստահութիւնը: Տեղի կայ յուսալու թէ այժմու քաղաքականութիւնը պիտի չարունակուի:

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԼՈՒՐԵՐ

ՕՐՈՒԱՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍԱԿԻՏՈՎ

Պատերազմի հոչակման վրայ, բոլոր քաղաքական չրջանակները իրենց աչքերը յառած են Աւստրիոյ և Ռուսիոյ: Ինչպէս յայտնի է Բեղերսպուրգի և Վիեննայի դաշինքները նախ ջանային արգիլել պատերազմը, բայց յետոյ որոշեցին զայն գոնէ սահմանափակել: Հնդիր է թէ այս մասին պիտի կրնան յաջողիլ: Քաղաքագէտները տարակարծիք են այս մասին: Մասնաւորաբար յիշատակելի են Աւստրիոյս թերթերու վիճաբանութիւնները: Կ'ըսուի թէ.— «Ամենէն վտանգաւոր կողմը ներկայ պատերազմին մէջ Աւստրիոյ և Ռուսիոյ դիրքն է հանդէպ իրարու: Քաղաքական չրջանակները բոլորովին անհաստատական չեն նկատուիր ընդհանուր պատերազմ մը: Իտալիոյ դիրքն ալ առ այժմ կարեւորութիւն ունի: Հնդիր է թէ առ այժմ որ կողմը պիտի հակի Ռուսիոյ թէ Աւստրիոյ:

Մէկ խօսքով քաղաքական աշխարհը մտահոգ է և եւրոպական դաշինքներու միջեւ կարեւոր հաղորդակցութիւններ տեղի կ'ունենան:

Բարիզէն հասած լուրերուն ալ նայելով նշանաւոր դիւանագէտ մը դեսպանախորհուրդի ծանօթ առաջարկի մասին հետեւեալը յայտարարեր է.

— Դեսպանախորհուրդը կ'առաջարկուի ոչ թէ Պալքանեան այլ եւրոպական տաղնապը լուծելու համար: Պալքանեանները մէջ նեռուած թնդանօթները կը սպառնան Մեծ Պետութեանց: Եւրոպական քաղաքականութիւնը, այժմ առաւել քան իսկ վտանգի տակ է, որովհետեւ ան վայրկեանիս տէրութեանց միջեւ ոչ մէկ խնդրոյ մասին համաձայնութիւն կայ:

ՇՈՓԵՆԱՒԻ ՓՆՈՒԹԻՒՆ

Աւելի դիւրեր Սեւ Ծով մեկնող օսմ. նաւատորմը չոգենաւի մը հանդիպելով ի՞նչ օրի պարսալ հարուածներ արձակեց: Շոգենաւը անմիջապէս կեցաւ և քննութեամբ հանգուցեալով որ օսմ. չոգենաւ է, ազատ թողուեցաւ:

ՕՍՄ. ԶՕՐԱՑ ՅԱՂԹԱՆԱԿԸ ՀՈՒՄԱՆ ՊԱԼԱՅԻ ԸՆԴՀԱՐՄԱՆ ՄԷՋ

Ճուսաա Պալայէն, Թոմրալէն, Միթրովիցայէն և Բրիչթինայէն հասած հեռագիրներ կը հաղորդեն թէ հինգշաբթի օրուընէ ի վեր բոլոր սահմանագլուխներուն վրայ սաստիկ ընդհարումներ տեղի կ'ունենան: Նաւ մը տեղեր, ընդհարումները ո և է արդիւնքի չեն յանգած, զինուորական չարժումները կը չարունակուին, որով կ'սպասցուցանեն թէ ուրիշ բան մը չեն կրնար ըսել եթէ ոչ սա թէ կրակը կը չարունակուի:

Ճուսաապալայէն հասած հեռագրի մը նայելով պուլկար սահմանագլուխին վրայ: Թրմրալի և Ճուսաապալայի միջեւ սաստիկ ընդհարում մը տեղի ունեցած է որ տեւած է 30 ժամ: Ընդհարման միջոցին երկու կողմէն ալ արտասովոր սաստկութիւն ցոյց տրուած է. վերջապէս Պուլկարները պարտաւորուած են նահանջել: Օսմ. զինուորները զանոնք հետապնդեր են որոշ տեղ մը: Այդ կողմերը օսմ. զօրքերը մէկ քանի պուլկար դիրքեր գրաւեր են: Եւ «բատիչանրմ չօք եաչա» պոռալով օսմ. դրօշ պարզեր են: Պուլկարները մեծ կորուստ ունին:

ՎԱՌՆԱՅԻ ՌՄՐԱԿԱԾՈՒՄԸ

«Սապան» հետեւեալը կը գրէ այս մասին.—

Վառնայի առջեւ գտնուող Օսմ. նաւատորմը առջի օր երեք ժամէն աւելի ռմբակոծեր է Վառնան, ինչպէս կը տեղեկացուի: Վառնայի ամրութիւնները թէեւ փորձեր են դիմադրելի, բայց չեն յաջողեր: Վառնայի մէջ կամուրջներ և չէնքեր վնասուեր են ռմբակոծումէն:

Կ'ըսուի թէ օսմ. զինուորները Վառնա պիտի մտնեն: Բերայի չրջանակներուն մէջ կը հաւատուի թէ Օսմ. նաւատորմիղը պիտի պաշարէ Վառնան և Սեւ ծովու բոլոր պուլկար եղերքները:

Այս մասին դեռ պաշտօնական ոչ և է լուր չկայ:

ՄՕՐԱԹՕՐԻՕՄ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋՈՒԻ

«Նէօլօրոս» կ'ըսէ թէ ռմտեսական ներկայ կացութեան պատճառաւ մօրաթօրեօմը անհրաժեշտ է, մանաւանդ որ սրանգկութիւն մը ալ պատահած է:

ՇԲՕՏՐԱՅԻ ՄՕՏ ԿՈՒԻՒՆԵՐ

«Թէրճիման»ի ստացած աղբիւրէ քաղած տեղեկութիւններուն համաձայն երէկ իրիկուան կողմ կ'սպասուի եղեր որ Շքօտրայի լեռին հարաւային կողմէն յառաջացող օսմ. զինուորներուն և Գարատաղցիներուն միջեւ կատաղի կռիւ մը տեղի ունենայ. կ'ըսուի թէ՝ նոյն վայրերու Ալպանացիները Հէլմի ճախճախուտքին կողմէ կարերեր են այն գիծը ուրկէ միայն կրնան Գարատաղցիները օգնութիւն սպասել:

ՀԵԼԼԷՆՆԵՐՈՒՆ ԴԷՄ

«Թէրճիման», այդ թթու թթիւնատական թերթը, իր երկի թիւով խստիւ դէմ կը խօսի հելլէնահպատակներուն, որոնք կ'ըսէ, թիւով 700,000 թուրքիոյ մէջ հաստատուած՝ մաքրօսներու նման կը տարածուին ու ազգուկներու նման կը ծծեն: Եղէ, կ'ըսէ «Թէրճիման», կառավարութիւնը կ'ուզէ ամենամեծ փնաս հասցնել հելլէն կառավարութեան, պէտք է անմիջապէս փարէ Թուրքիոյ բոլոր Հելլէնները և ամենէն առաջ հելլէն լրագրողները:

ԷՐԻԿ ՄԱՐԴՈՒ ՏԱՐԱՁՈՎ ԿԻՆ ԿԱՄԱՒՈՐՆԵՐ

Իփէքի ալպանացի կամաւորներուն մէջեւ երկի մարդու տարաձով երեք զինեալ կիներ տեսնուեր են որոնք ուխտեր են պատերազմի դաշտ երթալ իրենց ամուսիններուն և զաւակներուն հետ:

,,ՀԱՄԱԼ,,ՆԵՐՈՒ ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆԸ

Պոլսոյ բեռնակիրներու արհեստակցութիւնը ծանուցեր է պատկանեալ իշխանութեան որ պատրաստ է ամէն կերպով օժանդակել՝ բանակին պիտոյքներու փոխադրութեան և թէ այդ առթիւ արդուելիք օրականները ամբողջութեամբ կ'ուզեն յատկացնել պատերազմի դաշտը գտնուող զինուորներու անօգնական մնացած ընտանիքներուն:

ՀՐՈՍԱԽՈՒՄԲԵՐԸ ԻՆՉՊԷՍ ԿԸ ՍՊԱՆՆԵՆ ՅԱՆՁԱՐՄԱՆԵՐԸ

Բէօքրիւլիէն «Եէնի Սաբրի»ի կը գրեն.—«Անցեալ ամսոյ 7ին երկու երիտասարդ ոստիկան զինուորներ՝ Տրապիզոնցի Ալի և Բէրլէրէցի Զաֆոս, սրպազնակ Գրանանուն գիւղը կ'երթան հսկողութեան համար: Մէկ քանի օր յետոյ այդ զինուորներուն դիակները քաղաք փոխադրուեցան: Գացինք և աչքէ անցուցինք այդ դիակները, երկուքն ալ անճանաչելի դարձած էին. գլուխները կացնի հարուածներով երկոքի բաժնուած էին, յայտնի էր որ հրասխումքերու ձեռքը անցած էին»:

ԻԶՄԻՐԻ ՓԱԽՍՏԱԿԱՆ ՁԻՆՈՒՈՐՆԵՐԸ

Իզմիրի զինուորական հրամանատարութենէն հետեւեալ պաշտօնագիրը ղրկուած է տեղւոյն թերթերուն.—«Այդ ին այս ճգնաժամային վայրկեանին ցաւով վերջանալու կ'ըլլանք որ զինուորական ծառայութենէ դերձ մնալու համար չատեր իրենց տունը տեղը թողլով կը փախչին ու չատեր ալ կը պահուրտին: Պահեստիներու (ռէսիֆ) վաչը այսօր վաղը ճամբայ կ'ելլէ, ուստի վերջին անգամ բլլալով զինուորական ծառայութիւն ունեցող անհատներուն կ'ազդարարենք գալ միանալ իրենց ընկերներուն. հակառակ պարագային պէտք է գիտնան որ ուշ կամ կանուխ պիտի կրեն իրենց յանցանքին պատիժը»:

ՀԱՊԱ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆՆԵՐԸ

Ցուսաց Պատրիարքարանի սինոդը որոշեր է խնդրել կառավարութենէն որպէսզի Պատրիարքարանի պաշտօնեաներն ալ զինուոր չերթան: (Հիմայ խնդիր է թէ որոնք կը մնան զինուոր երթալիք: Ս. Խ.)

ՄԱՐՄԱՐԱՅԻ ՀԵԼԼԷՆ ԱՌԱՔԱՍՏԱՆԱՒԵՐԸ

«Նէօլօրոս» կ'ըսէ թէ Նաւանդպիսի վարչութեան մէջ զումարուող յանձնաժողովը Մարմարայի մէջ գտնուած հելլէն առագաստանաւերուն նաւապետներուն հրամայած է 24 ժամուան մէջ թողուլ օսմ. ջուրերը: Այս առագաստանաւերուն մեծ մասը Աղեքսանդրիոյ համար ստացած բեռցած էին: Նաւապետներն ու առագաստանաւերու տէրերը չեն ընդունիր 24 ժամուան պայմանաժամը:

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

ԻՆՉ ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ԹՈՂՈՒՑԱԾ Է ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

Պէրլինէն «Օսմ. Լոյտ»ի ուղղուած մասնաւոր հեռագիր մը կ'ըսէ թէ «Թօսլէ Զայթունի» խօսելով Յէրմինատ ձարին պատերազմական ծանօթ յայտարարութեան վրայ, հետեւեալը դիտել կու տայ.

— Թագաւորը պատերազմ կը հոչակէ ցեղերու և կրօնքներու: Իսլամները չեն, այլ քրիստոնեայ Պուլկարիոյ վեհապետն է որ պատերազմ կը հոչակէ ուրիշ կրօնքի մը հաւատացեալներուն դէմ: Թուրքիան, ամէն կողմէ յարձակուած քրիստոնեայ պետութիւններէն, գիտցաւ պահել իր արժանապատուութիւնը Սուլթանին յայտարարեցին ինչպէս նաեւ դիւանագիտական իր ծանուցագրերուն մէջ. իրաքանչիւր բառ հանդարտ և խաղաղ չեչտի մը արտայայտութիւնն էր: Պուլկարիոյ թագաւորը խաչակրութիւն մը կը կոչէ պատերազմը: Երեք անգամ, ձեռներնիս թագաւոր Ռուսերուն յիշատակութիւնը կ'ընէ: Ուրեմն կոչում կ'ընէ ռուսական ականջներուն: Յայտարարութիւնը կը զգացնէ արդէն այն «մէլտոմին» որ պիտի լսուի պատերազմէն վերջ:

«Ցիսիչէ Զայթունի»ն այս առթիւ իվեր կը հանէ օսմ. դաչիճին չրջարերականին բարձրութիւնը, որում կը հրաւիրուի ժողովուրդը ձեռնպահ մնալու իրենց քրիստոնեայ հայրենակիցներուն դէմ ոչ և է հալածանքէ և խաղաղութեամբ ապրելու անոնց հետ:

ԿԱՐՄԻՐ ՄԱՀԻԿԻՆ ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԻՒՆԸ

«Օսմ. Լոյտ»ի զինուորական թղթակցը հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հաղորդէ ի մասին Կարմիր Մահիկի ցոյց տուած գործունէութեան.

— Երկու չաբթուան մէջ ձերակուսական Հիւսէին Հալմի փաշայի նախագահութեան տակ գտնուած Կարմիր Մահիկը արտասովոր գործունէութիւն մը եղ ցոյց կու տայ: Կարմիր Մահիկը կազմակերպած է ցարդ ունը զինուորական հիւանդանոցներ, Լիւլի Պուրկազ 20 կ. Պոլիս 1000, Սելանիկ 200, Էսքիշէհիր 200, Սկիւտարի, 150, Եանիա 100, Շքօտրա 100, ընդ ամէնը 1750 անկողնով: Ասկէ զատ, հիմնած է նաեւ Պոլիս-Էսքիշէհիր միջեւ վեց կայարան-ճաշարաններ ուր հիւանդներն ու զինուորները կերակուր կը ստանան, պատրաստուած մասնաւոր խոհանոցներէ: Այս կայարանները կը գտնուին Սիրքէճի, Լիւլի Պուրկազ, Զէյրքէքէյ, Տիւմթէքա, Սօֆիւլար և Բալլիքէյ: Կարմիր Մահիկը 60,000 ոսկիի գումար մը քուէարկած է առաջին անգամուան համար: Իւրաքանչիւր 200 անկողնոց հիւանդանոց ունի 5 բժիշկ և վիրաբոյժ, Միայն Էսքիշէհիր հիւանդանոցին մէջ, որ պաշտօն ունի վիրաւորներուն ամէնէն մեծ թիւը խնամելու, պատերազմի դաշտին իր մօտաւորութեամբ պատճառաւ, ունի 28 օգնական բժիշկ: Կարմիր Մահիկը ինչպէս բոլոր մեծ պետութեանց, նոյն

նաև անգլիական, ֆրանսական և ռուսական դեսպաններուն, իբր կղզիին պաշտպան տէրութեանց ներկայացուցիչներու։—

«Պարոն դեսպան,

«Ներկայացուցիչի հանգամանքով, լսուն մարդկութեան, կաղերսեմ Ձեր վեհութենէն ու կառավարութենէն ապրիլ միջոցներ ձեռք առնել՝ պաշտպանելու համար կրէտացի իսլամներուն կեանքը, պատիւը և ինչքերը, համաձայն կղզիին պաշտպան տէրութեանց ստանձնած յանձնառութեան։»

ԱՀՄԷՏ ՕԱԴԻ

ԱՒՍՏՐԵՒՀՈՒՆԳԱՐԻՈՅ ԸՆԿԵՐՎԱՐԱԿԱՆՆԵՐԸ

ՀԱՆԴԷՊ ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ

Մէկ քանի շաբաթէ ի վեր Աւստրիոյ ընկերվարականները բուռն պայքար կը մղեն ընդդէմ պատերազմի քաղաքականութեան։ «Արպայիթը Զայթունկոի մէջ կ'ըսեն անոնք.

— Ընկերվարականները ամէն գնով խաղաղութեան թեր չեն։ Երբ հաւաքուած ժողովուրդները ձայն կը բարձրացնեն իրենց պարտքն է ուժ տալ անոնց։ Պալքաններէն կը մոլորին։ Եթէ նոյն իսկ իրենց բաներնը չիտակ են, անոնք այլոր գործէք եղած են ուրիշներու, Մենց բոլորին ալ նպատակը իրենց ցեղակիցները փրկել չէ։ Աւստրիա ամէնէն աւելի լաւ պիտէ անչուշտ թէ որքան դժուար է կառավարել այլացեղ և այլադրան պետութիւն մը։ Եւրոպա պէտք էր օգնէր Թուրքիոյ առաջուց իսկ։ Հիմա ալ մեացած է իր միջամտութիւնը, երբ ամէն կողմէ բռնկած է կրակը։ Ֆրանսայի դերագոյն դիմումը լաւ մտադրուած էր, բայց զատապարտուած էր ապարդիւն մնալու։ Եւ հիմա, մեր ջանքը պիտի ըլլայ արգիլել ամէն դիմնալ միջամտութիւն։ Զլառնութիւնք պայքարին։ Այս պիտի ըլլայ մեր բառը ընդդէմ անոնց որոնք եւրոպական պատերազմ պիտի ուզեն, որոնք Աւստրիոյ նախաձեռնութեամբ Ռուսիոյ միջամտութիւնը պիտի թրեն։ Բանի որ Եւրոպա սիալ գործեց և չկրցաւ առաջքը առնել Թուրքիա-պալքան պատերազմին, թող ձգէ անոնց որ իրենք իրենց կարգադրեն իրենց խնդիրը։

ՍԻՒԼՅՈՒՆ ՊԱՔԱԼԻ ԳԱՐԱՏԱՂԻ ՄՈՒՏՔԸ

Սելանիկէն «Իպանոմոի հասած մանաւոր հեռագիր մը կ'ըսէ թէ ալպանայի պետերէն Սիւլէյման Պաթալ շատ մը պանանցի կամաւորներով Գարատաղի հոը մնած է և Բըսքաչի՝ Գարատաղիներուն նանանջի գիծը կտրած։

ՊՈՒԼԿԱՐՆԵՐԸ ԿԸ ՓՈՐՁԵՆ ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԹԵԼԵՐԸ ԽԶԵԼ

Պուլկարները Դրբնա Ալի, Եանանայի և Գաֆալայի կողմէն օսմ. սահմանագլուխը անցնելով հեռագրական գիծերը կարել փորձած են, բայց օսմ. զօրքերու հասնելուն վրայ առանց կարենալու իրենց նպատակին հասնիլ փախուստ տուեր ենթաբնական կորուստով։

— Պուլկարները Դրբքթիլիսէի Մալքօչարի սահմանագլուխն ալ անցնիլ փորձեր են, բայց չեն յաջողեր։

ՔԵԱՄԻՒ ՓԱՇԱ Կ'ԱՅՑԵԼԷ Մ. ՊՈՆՓԱՌԻ

Քեամիլ փաշա երէկ այցելեց Ֆրանս. դեսպան Մ. Պոմբարի և տեսակցութիւն մը ունեցաւ։

90 ՏԱՐԵԿԱՆ ԿԱՄԱՒՈՐ ՄԸ

Դանտէրլի բնակիչներէն ինսուսնամեայ Պօշնաք Մուհարբէմ ապա կամաւոր մեկնած է։ Յիշեալին հարսն ալ իր ամուսնին կ'ըսէ։ — Հայրդ ծերունի ըլլալով, կամաւոր կ'երթայ, դուն ինչու չես երթար, եթէ էրկի մարդ ես, պիտի երթաս, եթէ ոչ քեզի իբր էրկի մարդ չեմ ընդունիր։

Առոր վրայ Ալի պէյ ալ՝ ծերունին ալան կամաւոր արձանագրուելով ճամբայ կ'ելնէ հօրը հետ։

ՁԻՆՈՒՈՐ ՓԱԽՑՆՈՂՆԵՐԸ

Մանօյ, Էմիլիօթը, Թանայ և Անարեա անուն անձերը դատարան յանձնուեցան զինուոր փախցուցած ըլլալուն համար։

Ձերբակալուեցան նաև չոգենաւային ընկերութեանց միջնորդներէն ութը հոգի որոնք նաւագի և բեռնակիրի տարող հաղցնելով բիլատոնայ զինուորներ կը փախցնէին։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆՆԵՐԸ

Պատերազմ. նախարարութեան հրամանաւ երկաթուղիի պաշտոնեաներէն զինուոր առնուածները արձակուեցան։

ԱԼԻՒՐԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ ԵՒ ՀԱՅԻ ԽՆԴԻՐԸ

Առջի օր Պոլսոյ մէջ միայն 15 օրուան բաւելու չափ ալիւր կը գտնուէր։ Պաղաքաղաքութիւնը կը ջանայ հայի խնդրին առթիւ հարկ եղած ամէն միջոցները ձեռք առնել։ Անատոլուի կողմերը այս տարի հունձքերը բաւականաչափ ըլլալով, Հանրօգուտ Շինութեանց Նախարարութեան զեկուցուեցաւ որ Անատոլուի օսմ. երկաթուղւոյ ընկերութիւնէն սրտանջէ 80 վագոն յատկացնել ցորենի փոխադրութեան համար։ Միւս կողմէ զինուորական փուռերն ալ հաց պիտի պատրաստեն։

ԱՆԳԼԻՈՅ ԲԱՐԵԿԱՄՈՒԹԻՒՆԸ

Լոնտոնի օսմ. դեսպան Թէվֆիկ փաշա հեռագրած է պատկանեալ իշխանութեան թէ Անգլիոյ արտաքին գործոց Նախարարութեան կողմէ հաւաստուած է, իրեն թէ Անգլիա պիտի աջակցի Թուրքոյ ներկայ պատերազմին։

ԳՐԱՒՈՒԱԾ ՍԵՐԲ ՌԱԶՄԱՆԻՒԹԵՐԸ ՊՈԼԻՍ ԿԸ ԲԵՐՈՒԻՆ

Վերջերս գրաւուած սերբ ռազմանիւթերը առջի գիշեր Պոլիս բերուեցան։ Այս ռազմանիւթերը կը բաղկանան մեծ թնդանօթներէ, մեքենայով հրացաններէ և բազում ռումբերէ։ «Մապա» կը տեղեկանայ թէ ասոնք պիտի քննուին հոս մի առ մի եւ յետոյ պէտք եղած տեղերը պիտի ղրկուին։

ՊՈՒԼԿԱՐ ՀՐՈՍՎԱԿՆԵՐ ՊԱՇԱՐՈՒՄԸ ԲՐԻՎԱՅԻ ՄԷՋ ԹՆԴԱՆՕԹ ԿԸ ԳՈՐԾԱԾՈՒԻ ԻՐԵՆՑ ԴԷՄ ԵՐԿՈՒ ՊՈՒԼԿԱՐ ՁԵԹԷՆԵՐ

ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ԿԸ ՓՈՒՅԱՆ ՊԱՇԱՐՈՒՈՂՆԵՐՈՒՆ

Անցեալներս Պուլկար Զէթէ մը, որուն կ'օժանդակէր նաև տեղական ժողովուրդը յարձակած էր Բրիվա գիւղին (Կիւմիւնճէի գիւղախումբին մէջ) իշխանութեանց վրայ։ Այս շարժումը ճշմարիտ ապստամբութեան մը բնոյթը ստացած ըլլալով, կառավարութիւնը խիստ միջոցներ ձեռք առած, և զինուորական ոյժերով պաշարած էր յիշեալ գիւղը։

Այս մասին Սելանիկի «Էնիճէ քանանա» թերթը հետեւեալ մանրամասնութիւնները կը հաղորդէ։ —

Պաշտօնական աղբիւրներէ առնուած տեղեկութեանց համաձայն, Բրիվայի պաշարումը կը շարունակուի ամենախստագոյն։ Բարաշէն տուներ՝ որոնց պատուհաններէն հրացան կ'արձակեն զինուորներուն վրայ, մէկիկ մէկիկ կը քանդուին թնդանօթով։ Իշխանութիւնները արդէն իսկ գիւղէն դուրս հանած են կիներն ու տղաքը։ Ոչ մէկ հրոսակ կրցած է խուսափիլ այն երկաթեայ շրջանակէն որուն մէջ առնուած է գիւղը։ Այս առթիւ, կ'արժէ յիշել որ Բրիվա սինամիթի և պօմպայի ճշմարիտ ամբարանոց մըն էր, և չէթէները անկէ կ'երթային իրենց պակասը առնելու։

Նոյնքան հաւաստի ուրիշ տեղեկութեանց համաձայն, մինչեւ երէկ, ապստամբներէն երկուքը սպաննուեր են։ զինուորներէն միայն մէկ հոգի սպաննուած է։ Չինուորները որոշեր են յարձակմամբ առնել գիւղը, և անոնք 200 տուներէն իւրաքանչիւրին մէջ զետեղել տասը մարդ։ Արդէն իսկ սկսեր է գործադրուիլ այս ծրագիրը և լուրջ կռիւներ կը մղուին եղեր զինուորներուն ու աւարակներուն միջեւ։ Բրիվայի գիւղացիներէն ասոր հոգի որոնք վերի բլուրներուն վրայ, մէկիկ մէկիկ կը փախչին։ Ինչպէս կը լսենք, յիշեալը ազատ արձակուեր է։

ԹՈՒՂԹԻ ԿՏՈՐՈՒԱՆՔՆԵՐ Ի ՆՊԱՍ ՆԱՒԱՏՈՐՄԻՆ

Օսմ. նաւատորմի Հանգանակիչ Յանձնաժողովը, յատուկ գրութեամբ մը՝ ուղղուած թերթերուն կը խնդրէ բոլոր տուներու, խաներու, արտաքինութիւններու և խանութներու տէրերէն որ թուղթի աւելորդ և անպէտ կտորները պահեն և յանձնեն Յանձնաժողովին կողմէ զրկուելիք անձերուն՝ ի նպաստ օսմ. նաւատորմին ծախուելու համար։

Ի՞ՆՉ ԿԸՍԵՆ Վ. ԱՒԱՆԱՅԷՆ ԵԿՈՂՆԵՐԸ.

Առջի օր Վառնայէն Պոլիս հասան 200է աւելի խլամներ «Լոյս»ի Դարլէնպատ չոգենաւով։ Շոգենաւը Վառնայէն եկած առեն Պուլկարները թորփիլանաւի մը միջոցաւ հետապնդեր են զայն և թող չեն տուեր որ շոգենաւը կալաթա Պրունիին մօտերէն անցնիլ, այլ արուեստներ են որ շոգենաւը Պաչքքի կողմէն դէպի Պոլիս ճամբայ ելլէ։ Պուլկարները Վառնայի և Դունայի միջեւ գտնուող Ջրանքը կ'ընդլայնեն և կը մոքրեն։ Նպատակնին «Նատէժտա»նաւը, ինչպէս նաև ուրիշ թորփիլանաւեր ալ հոն մղկնել է։ Սկսել է թէ հրամայ տրուած է Վառնան պարպելու։ Միայն Վառնայի Ի. Պաչքքի միջեւ գտնուող և եղերքին մօտիկ մէկ քանի գիւղերու մոլորուրդը ուրիշ տեղ ղրկուած է։

Վառնայի «Բըսինօքրատ» պարտէզը և քաղաքին ու Կալաթա Պրունիի միջեւ գտնուող մէկ քանի զորձարան սեւեռով և կամ կնաչով ներկուած են։ Պուլկարներուն նպատակը մթութիւն առաջ բերել է։

Արդէն քանի մը օրէ ի վեր Կալաթա Պրունիի լաստերը չի սասիր և եղերքի տուներուն պատուհաններուն ալ սեւ վարագոյրներ քաշուած են զինուորական իշխանութեան հրամանաւ։

Փողոցի լապտերներն ալ թաղապատութիւնը վառել չուար։

Վառնայի թաղապ. և կառավ. պաշտօնեաներէն շատերը, պաշտօնակ կ'ըլլան, իսկ ուրիշներու ամսականներն ալ՝ չեն հասուցուիր։ Թաղապետութեան մէջ պատուական անդամներ են աշխատողները, Վառնայի զինուորները քաղաքին հեռացուած ըլլալով տեղին պաշտպանութիւնը յանձնուած է Մահմէդականացի կամաւորներու և Սոֆիայէն եկած քաղաքացիներու։ Պուլկար զօրքերը սեռութիւնէ կը կը տառապին, ասանցմէ իրենց ընտանիքներուն հասած նամակներուն մէջ, գրուած է թէ Թուրքիոյ դնդակներէն առաջ սեռութիւնէ պիտի մեռնին։ Ոչ զինուոր պուլկարները տեղին իրամ ժողովուրդին ըսեր են թէ առաջին օրը էնիրնէ և երկրորդ օրը Պոլիս պիտի մտնեն։ Պուլկարիոյ մէջ իրամ ժողովուրդը զրպարտութեան հետեւանքով Պուլկար հալածանքներու կ'ենթարկուի։ Իրամ երիտասարդ մը սպաններ են այն զրպարտութեամբ թէ յիշեալը բան ըլլայ որ Պուլկար էրկի մարդիկը զինուորութեան դային կիներն ու մէրմի մնացին։ Այս առթիւ Միւթիֆին հեռագիր մը քարշելով Պուլկար Ներքին գործոց նախարարութեան՝ հաղորդեր է թէ Սոֆիան թերթերն են որ այս տեսակ զրպարտութիւններ կ'ընեն։

ԻՏԱԼԱՅԻՆԵՐԸ ԿԸ ԴԱՌՆԱն.—«Փէօն Թիւրք» կ'ըսէ թէ Թուրքիա վերադառնալու վրայ են գրեթէ այն բոլոր Իտալացիները որոնք Թուրքիա հաստատուած և վերջին պատերազմին առթիւ վտարուած էին։

ԻԳՐԱՀԻՄ ՓԱՇԱՅԻ ԴԱՐՁԸ.—Ազգանուն բարենորոգիչ յանձնաժողովը առջի օր վերադարձաւ իր նախագահին Իպրահիմ փաշայի հետ։ Յանձնաժողովը դէպքերուն պիտի սպասէ երկին մեկնելու համար Ադրիանիա շարունակելու իր սկսած գործը։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԹԱՂԱԳԱԲԱՆԻՆ ՄԷՋ ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ.—Առջի օր Թօփ գաբուի զինուորական թնդարանին մէջ գողեր մտնելով յատկապէս մեծագանակ սօֆիսման և արժէքաւոր առարկաներ ու գոնարեղէններ։ Ոստիկանութիւնը արդիւնք գտնելու ելնելը թնդարանին պաշտօնեաներուն ասնց վրայ կը կասկածուի։ Քննութիւնը առաջ կը տարուի Աբդիլա էֆ.ի կողմէ։

ՀԱՆՆԱ. Լ.Ի ՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐԸ.—Տիարպէքիրի Իթթիհատական ակումբը դատ բացած էր «Թանին»ի դէմ, որ ինչպէս յայտնի է անոր վերադրած էր գործուած սխալը։ Այս անգամ «Թանին»ի մէջ կարդալով որ խնդիրը կուսակալին կողմէ գիտցուած է ներքին գործոց Նախարարութեան, կուսակալին դէմ ալ դատ բացուած է։

ՄԱՄՈՒԼԻ ԴԵԱՏ.— Իզմիրի «Անատոլու» թերթին դէմ անձնական պատուոյ և անուանարկութեան դատ բացած ըլլալով Իզմիրի Կուսակալը, իրեն փաստաբան կարգած էր Հայ ծանօթ և ազանդաւոր փաստաբաններէն Նազարէթ Ներսէսեան և Բարսեղ Կիւրջէնկեան էֆ.ները։ Այս դատը տեսնուած է ազգէն և «Անատոլու»ի Պատասխանատու Տնօրէնը 4 ամսուան բանտարկութեան և 200 ոսկի տուգանքի դատապարտուած է։

ՀԸՇՈՒՀԻՒ ՄԸ ԴԵՄ.— Կրետացի նաւավար Էմին առջի օր կէսօրէ վերջ Քրանսական «Մինաթ» շոգենաւէն իր նաւակով Իզմիրի նաւամատոյցը կը տանէր չատ եռեզեկի հրեայ կին մը։ Յանկարծ ծովուն մէջտեղը, նաւավար Էմին թիակները մէկդի ձգելով զգայնային առաջարկութիւններով ուզեցուցիչին վրայ խոցացաւ։ Հրէուհին իր պատիւը փոխադի մէջ տեսնելով սկսաւ օգնութեան աղաչակ բարձրացնել ինքզինքը ծովը նետելու պատրաստութեամբ։ բարեբաղդաբար ուրիշ նաւակներ ինչպէս նաև ոստիկաններ եղելութեան վերահասու ըլլալով Հրէուհին օգնութեան փութացին և Կրետացին ալ բանտ առաջնորդեցին։

ՀՐԱՁԻԴՈՒԹԵԱՆ ՓՈՐՁ.— «Թէրճիման» Ոստիկանութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ կարգ մը անծանօթ հրձիգներու վրայ, որոնք մէկ քանի անգամ փորձեր են Պայազիտ Թաֆլը Դուլտ Եօղուշի տուները հրդեհել։ «Թէրճիման» կասկած կը յայտնէ որ այդ հրձիգները նպատակ ունին նոյն փողոցին մէջ գտնուող Իթթիհատի քլիւպը այրել։

«ՃԷՆԷՆ»Ի ԴԱԴԱՐՈՒՄԸ

«Ճէնէն» թերթը, մտքերը յուզող յօդուածներ հրատարակած ըլլալով, Զինուորական կառավարութեան կողմէ դադարման դատապարտուեցաւ։

«ԱԼԷՄԱՏ»Ի ԴԱԴԱՐՈՒՄԸ

Անձնականութեամբ զրաղիլ մասին քանիցս Պատերազմ. Ատեանին և քանիցս ալ ատանձին յայտարարութիւնով զեկուցուելուն հանրակ, «Ալէմատ» լրագիրը իր այդ ընթացքին մէջ չարունակելուն համար, Զինուորական կառավարութեան կողմէ դադարման դատապարտուեցաւ։

Ա Զ Գ Ա Յ Ի Ն

ՄԻՇՏ 30-45 ՆՈՅՆԵՐՈՒՆ ԽՆԴԻՐ

Գոնեայէն երէկ Ազգ. Պատրիարքարան եկաւ հեռագիր մը որով առաջնորդը կը ծանուցանէ թէ՝ տեղւոյն հրամանատարութիւնը ըլտիֆներու զէնքի տակ կոչուելուն առթիւ միւնոյն կերպով հաւաքած է նաև ոչ-իսլամները։ Ազգ. Պատրիարքարանը թէ՛ Գոնեայի, թէ՛ Էսքիշէհիր և թէ նմանօրինակ վայրերու մէջ զէնքի տակ առնուած 30-45նոց ոչ-իսլամներու մասին հարկ եղած դիմումը պիտի կատարէ՝ Նախարարաց խորհուրդի որոշումը անոնց մասին ևս գործադրուելու համար։

×

Երէկ առաւ. ոստիկան մը Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցին երթալով «Ճիհանկիր»ի վաչին հրամանատարութեան կողմէ թէզքէրէ մը ներկայացուց մուխթար Կարապետ էֆ.ի որպէս զի Հէյլիթը Իսթիհէարիյէի (Թող. խորհուրդ) անդամներուն հետ միասին Կիւմիշ Սուի զօրանոցը երթան ներկայացանուելու համար։ 30-45նոց ոչիսլամներու զինուորագրութեան առթիւ տեղի ունեցիք արձանագրութիւններուն. Մուխթարը այդ թէզքէրէն ներկայացուց Թող. Խորհուրդին եւ երկուքը մէկ որոշեցին այլեւս չերթալ զօրանոց նկատելով որ՝ կառավարութիւնը պաշտօնապէս հարկ եղած որոշումը արուած և բան ամենի հարկ եղած պաշտօնական զեկուցումը բրած է թէ՛ մամուլի միջոցաւ և թէ՛ Ազգ. Պատրիարքարանին։

ՀԱՅ ՇՐՋԱՆԱՒԱՐՆԵՐ

Աւագշաբաթական նորահաստատ զարժարանին այս տարուան անդրանիկ հայ շրջանաւարտներն են Արամ Փափազեան (Ակնցի), Մարկոս Զօլաքեան (Ակնցի), Մաթէոս Գուլումճեան (Կէմլէյիկ), Մըկրտիչ Սարքպօղոսեան (Թոքաթ), Ցաւկոր Արմենակ (Պարտիզակ), Նշան Եզիազարեան (Ամասիա), Սահեան Փափազեան (Կէմլէյիկ) և Սարգիս Այվազեան (Ամասիա)։ Այս Հայ շրջանաւարտները, որոնք երկու ամիսէ ի վեր այլ եւ այլ հիւանդանոցներու մէջ փորձառութիւն ստանալու համար կը ծառայէին այս անդամ խիստ յաջող քննութիւններով շրջանը աւարտեցին։

***

ԷՕՏԷՄԻԵՆԷ, Նազիլիէն և Սարայքէօյէն Իզմիրի Մեարպազիին ուղղուած հեռագիրները կը ծանուցանեն թէ 45 տարեկաններու զօրանոց կը տարուին։ Այս մասին ուրիշ բաներներ ալ հասած են։

***

Ամսոյս 17ին ուրբաթ օր ուշ առեն դատաւորներէն Մարնիսա հասած դատաւոր զինուորներու մէջ գտնուած 12 հայ և 3 Յոյն զինուորները նոյն իրիկուան գիշերուան տեղ չի թողուլ գանեկնուն պանդոկներու և ինչ-անները լցած ըլլալուն, Հայ զինուորներ գաղտագրը կ'ուզեն Հայոց եկեղեցին դիմել, որոնց կ'ընկեռեն նաև Յոյները։ Երբ իսթրվին եկեղեցի կը դիմեն քահանան Տ. Բարէն Պաւաքեան խնդրոյն կը դիմաւորէ գանոնք և բարի գալուստ մաղթելով կ'ընդունի եւ կը հանդուցանէ, կը կերակրէ և եկեղեցական մասնաւոր յարկի մը մէջ կը տեղաւորէ և այն գիշերը հոն կ'անցնին։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄԻ ԼՈՒՐԵՐ

ՆԱԽԱՐԱՐԱՑ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

Նախարարաց խորհուրդը որ պատերազմին առիթով ամէն օր կը գումարուի, երէկ եւս ժամը 2ին գումարուեցաւ նախագահութեամբ Վարչապետին և մինչեւ ուշ առեն խորհրդակցութիւնները շարունակուեցան։

Նախ պատերազմի մասին հրամանատարութիւններէ եկած հեռագիրները նրկատողութեան առնուեցան և Պատերազմ. նախարարին բացատրութիւնները լսուեցան։ որոնք կը վերաբերէին պատերազմի կացութեան։ Գաբրիէլ էֆ. Նորատունկեան ասաց. եւ ֆրանս. դեսպաններու հետ ունեցած տեսակցութեանց արդիւնքը հաղորդեց և օսմ. դեսպաններէ հասած հեռագրական տեղեկութեանց մասին բացատրութիւններ տուաւ։

Բ. ԴՈՒՌՈՒ ԿԸ ՀԵՐՔԷ

Բաղչէի Առաջնորդարանէն 14 տեսակ. թուականով հեռագիր մը հրատարակուած էր Ձեր թերթին մէջ, որ նոր դիւղ դատապարտեալներուն ասատ արձակման և ուրիշ սրբազրներու կը վերաբերէր։ Այդ հեռագրին վրայ իրազեկութիւնը հարցուեցաւ Բաղչէի կուսակալութենէն։ Առիթիէի կողմէն կատարուած զինուութեանց համաձայն, դատապարտեալներու ազատ արձակման մասին ոչինչ կարելի եղած է հաստատել։ Սակայն այնպէս կ'երեւի թէ այդ իրազեկութիւնը կը վերաբերի անցեալ տարի այդ գիւղին բնակիչներէն ոմանց սպանման։ Այս ոճրագործութեան յանդգնողներէն 12 անձեր իբրև կախաղանուածներ և համագործակցողներ «Փոտա»ի և ուրիշ երկու հոգի ալ իբր պարզ դերդիշներ 5 տարուան դատապարտուած են։

Իսկ առժամապէս քանտարկուած նաւթիի մասին 20 Հայեր Գոյմպաղամին միջոցով դրաւոր յայտնած էին թէ նաւթը միշտ իրենց հետ լաւ յարաբերութիւն ունեցած և պատուաւոր անձնաւորութիւն մըն է։ Թէ՛ այս պարոնան և թէ դատաբանական քննութեամբ նաւթիի մեղակցութիւնը հաստատուած չըլլալով ազատ արձակուած է, բան որոշման դատական իշխանութեանց։

ՎԱՌՆԱՅԻ ՊԱՇԱՐՈՒՄԸ

«Ակէմատ» կ'ըսէ թէ Բ. Դուռը ամբողջ տէրութեանց հաղորդեց թէ Վառնան պաշարման տակ առնուած է։ «Թէրճէման» ալ արձագանգ կ'ըլլայ զրոյցի մը, որու համաձայն Բաթրիչայի մէջ օսմանցիք զինուոր հնամած են Վառնան թէ ծովէն և թէ ցամաքէն պաշարելու համար։

ԶՐՈՅՑՆԵՐԸ ԿԸ ՇԱՏՆԱՆ

Երէկ իրիկուն Պոլսոյ չրջանակներուն մէջ յատուկ զրոյց կը չրջէր թէ Թրմրաչի չրջականները դիրք գրաւած օսմ. զօրաց վրայ յարձակում գործող Պուլկարները 3000ի մօտ կորուստ ունեցած են և 100 զինուոր և 30 սպայ ալ գերի տուած են, և թէ Օսմ. զօրքերը կը հետապնդեն փախստական Պուլկարները։

ԳԱՐԱՏԱՂԻ ՍԱՀՄԱՆԱԳԻՒԼԻԹԻՆ ՎՐԱՑ

«Թէրճէման» կ'ըսէ թէ Օսմ. զօրքերը Գարատաղի սահմանագլուխին չատ մը կողմերէն թշնամի հողին վրայ առաջացած են մինչեւ երկու ժամ։

ՀԵԼԼԷՆ ՆԱԽԱՏՈՐՄԸ ԼԻՄՆՕՍԻ ԱՌՋԵՒ

Հելլէն նաւատորմը Լիմնոսի առջեւ պատրաստ մը կատարելէ վերջ մեկնած է անծանօթ վայր մը։

ՁԻՆՈՒՈՐՅՈՒՆԵՐՈՒՆ ԿԱՐԵՒՈՐ

Սելիմիէի Բէսիքի վաշտին կողմէ հեռեւալը կը տեղեկացուի։— Այս մէկ քանի օրուան ընթացքին զինուորական ծառայութեան փոխարէն որոշուած ըլլալով պէտք ընդունիլ։ փափաքողները պէտք է գիմեն իրենց բնակած թաղի սահմանին մէջ գտնուող վաշտին հրամանատարութիւնն։ Կը ծանուցուի նաև որ օտար երկիրներ գտնուողներու անունով իր իրենց ներկայացուցիչներուն կողմէ վճարուելիք տպէտիներն ալ պիտի ընդունուին և հետեւաբար տրուած այս պայմանամարին լրանալէն յետոյ ո և է գիմում բացարձակապէս պիտի մերժուի։

ԽԻՍՏ ՀՐԱՄԱՆ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆԵՐՈՒ ԴԷՄ ՁԳԻԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Մամուլի դիմումը հետեւեալը կը տեղեկագրէ։ — Նկատելով որ կարգ մը օրաթերթեր ու չաթաթաթերթեր պատերազմի պատճառներու մասին և ընդհանրապէս քաղաքական կացութեան առթիւով պատերազմներէն դատ միւս տէրութեանց մասին, մեր ներկայ կացութեան անհամապատասխան յօդուածներ կը հրատարակեն ու կարգիք կը յայտնեն, պատերազմական նախարարութեան և օսմ. ընդհ. հրամանատարութեան փոխարէն կը զեկուցուի որ ասկէ վերջ տէրութեանց նկատմամբ այդ կարգի անվայել հրատարակութիւններէ ետ կենան և Մամուլի արժանապատուութեան հակառակ ընթացքի մէջ չգտնուին»։

«ՏԷՅԼԻ ՔՐՕՆԻՔԷԼ»Ի ՁԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԹՂԹԱԿՑԻՆ ԱՐԿԱԾԸ

Երէկ առաւ. կէս օրէն առաջ մամ 11ին միջոցները անգլիական «Տէյլի Քրոնիքէլի Պոլսոյ զինուորական թղթակիցը երբ օմնիպուսով կանցնէր Բերա՝ Թէրէ Պաչը «Օթէլ մանկրիէնտ»ի առջեւէն, մի քիանաւոր պան մը կեցաւ անցնող բազմութեան պատճառաւ։ Յանկարծ նշմարուեցաւ որ մէկ քանի հոգի յարձակեցան օմնիպուսին վրայ առարկելով որ անոյքը կը խլանեն, մէկ քանի հարուածներ տեղացուցին թղթակցին, որուն գլխարկը գնաց գլխիցաւ։ ցեխերուն մէջ։ Օմնիպուսին մեքենաւարը հապիւ կրցաւ կառքը քշել առաջ և անոյքանաչ։

ԶԱՆԱԶԱՆԵՐ

Սերպիոյ ազգային պանքան իր վճռումները դադրեցուցած ըլլալուն՝ ժողովուրդը դիմած և իր գլխէն պանդած է։ Կ'ըսուի թէ պանքան ժողովուրդին կողմէ կողոպտուած է։

*** Պուլկարիայէն մայրաքաղաքս ժամանողներ կը պատմեն թէ հացի խիստ նեղութիւն կայ հոն։

*** Երէկ ծովային նախարարի փոխանորդ Սալիհ փաշային այցելեցին Բիւրեմ փաշա և Մուխթար պէյ որ Թէրսանէի հրամանատարն է։

*** Տարտանէլ գտնուող օսմ. նաւատորմին հրաման արուեցաւ Արշիպելագոս մեկնելու։

*** Սկիւպի մէջ օսմ. կառավարութիւնը Սերպիոյ ռազմամթերքը գրաւած էր, կ'ըսուի թէ ֆրանսական կառավարութիւնը պահանջած է անոր փոխարէնը որ մօտաւորապէս էկս միլիոն օսմ. ոսկի կը հասնի։

*** Վերջին պահուն մեր քաղած մասնաւոր տեղեկութեանց համաձայն, Վառնա թէեւ չէ ամրացուած, սակայն պուլկարական ծովեզերքը ամրողջութեամբ պաշարման տակ առնուելու հրաման արուած։

*** Պուլկարական թորփիլանաւերը Դանուբի ներսերը քաշուած են.

*** Բերայի չրջանակներուն մէջ չրջող այն զրոյցը թէ Տէյլի Աղա զրաքաշուած է հէլլէն կառավարութեան կողմէ բացարձակապէս ստուտ է։ Բան մը քաշուած տեղեկութեանց, պաշտօնական չրջանակներու մէջ։ Նոյն իսկ այդ կարգի ձեռնարկի մը կարեւորութիւն չարուր։

*** Սագրզ և Գուչ առաներու չուրջը հելլենական մարտանաւեր տեսնուած են։

*** Հեռագրի համաձայն, Ալպանայի պետեր, Հասան և Ջէմալ պէյերը, իրենց հրամանատարութեան տակ գրաւնուող կամաւորներով տեղական հողը մտած և մէկ քանի գիւղեր յաջողած։

ԱՆԳԼԻԱՅԻ ԲԱՆԱԿԱՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Ամանչապահական նորահաստատ զարժարանին այս տարուան անդրանիկ հայ չրջանաւարտներն են Արամ Փափազեան (Ակնցի), Մարկոս Զօլաքեան (Ակնցի), Մաթէոս Գուլումճեան (Կէմլէյիկ), Մըկրտիչ Սարքպօղոսեան (Թոքաթ), Ցաւկոր Արմենակ (Պարտիզակ), Նշան Եզիազարեան (Ամասիա), Սահեան Փափազեան (Կէմլէյիկ) և Սարգիս Այվազեան (Ամասիա)։ Այս Հայ չրջանաւարտները, որոնք երկու ամիսէ ի վեր այլ եւ այլ հիւանդանոցներու մէջ փորձառութիւն ստանալու համար կը ծառայէին այս անդամ խիստ յաջող քննութիւններով չրջանը աւարտեցին։

***

ԷՕՏԷՄԻԵՆԷ, Նազիլիէն և Սարայքէօյէն Իզմիրի Մեարպազիին ուղղուած հեռագիրները կը ծանուցանեն թէ 45 տարեկաններու զօրանոց կը տարուին։ Այս մասին ուրիշ բաներներ ալ հասած են։

***

Ամսոյս 17ին ուրբաթ օր ուշ առեն դատաւորներէն Մարնիսա հասած դատաւոր զինուորներու մէջ գտնուած 12 հայ և 3 Յոյն զինուորները նոյն իրիկուան գիշերուան տեղ չի թողուլ գանեկնուն պանդոկներու և ինչ-անները լցած ըլլալուն, Հայ զինուորներ գաղտագրը կ'ուզեն Հայոց եկեղեցին դիմել, որոնց կ'ընկեռեն նաև Յոյները։ Երբ իսթրվին եկեղեցի կը դիմեն քահանան Տ. Բարէն Պաւաքեան խնդրոյն կը դիմաւորէ գանոնք և բարի գալուստ մաղթելով կ'ընդունի եւ կը հանդուցանէ, կը կերակրէ և եկեղեցական մասնաւոր յարկի մը մէջ կը տեղաւորէ և այն գիշերը հոն կ'անցնին։

ԽԻՍՏ ՀՐԱՄԱՆ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆԵՐՈՒ ԴԷՄ ՁԳԻԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Մամուլի դիմումը հետեւեալը կը տեղեկագրէ։ — Նկատելով որ կարգ մը օրաթերթեր ու չաթաթաթերթեր պատերազմի պատճառներու մասին և ընդհանրապէս քաղաքական կացութեան առթիւով պատերազմներէն դատ միւս տէրութեանց մասին, մեր ներկայ կացութեան անհամապատասխան յօդուածներ կը հրատարակեն ու կարգիք կը յայտնեն, պատերազմական նախարարութեան և օսմ. ընդհ. հրամանատարութեան փոխարէն կը զեկուցուի որ ասկէ վերջ տէրութեանց նկատմամբ այդ կարգի անվայել հրատարակութիւններէ ետ կենան և Մամուլի արժանապատուութեան հակառակ ընթացքի մէջ չգտնուին»։

ՁԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԹՂԹԱԿՑԻՆ ԱՐԿԱԾԸ

Երէկ առաւ. կէս օրէն առաջ մամ 11ին միջոցները անգլիական «Տէյլի Քրոնիքէլի Պոլսոյ զինուորական թղթակիցը երբ օմնիպուսով կանցնէր Բերա՝ Թէրէ Պաչը «Օթէլ մանկրիէնտ»ի առջեւէն, մի քիանաւոր պան մը կեցաւ անցնող բազմութեան պատճառաւ։ Յանկարծ նշմարուեցաւ որ մէկ քանի հոգի յարձակեցան օմնիպուսին վրայ առարկելով որ անոյքը կը խլանեն, մէկ քանի հարուածներ տեղացուցին թղթակցին, որուն գլխարկը գնաց գլխիցաւ։ ցեխերուն մէջ։ Օմնիպուսին մեքենաւարը հապիւ կրցաւ կառքը քշել առաջ և անոյքանաչ։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՒԻՍՏՐ. ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉ ԳԱՐԱՏԱՂԻ ՄԷՋ

Թրիէսթէն հոկտ. 19 թուով հասած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ «Կարմիր Խաչ»ի 500 անդամներ, իրենց հետ առնելով զեղեր ու դարմաններ

«ՄԱՆԶՈՒՄԻ»ի ԹԵՐԹՈՆ

ԲԱՄՈՆ ԼՈՏԱԻՄԷԹ

ԵՐԿԱԹԷ ԴԻՄԱԿՈՎ ՄԱՐԴԸ

ՄՎ ԷՐ ԱՒԵՏԻՔ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ԿԱՐԾՈՒՈՂԸ

9

ՈՒՐ ԱՖԻՆ ՄԱՐԴ ՈՒԶԱՎԸ ԿԸՆԷ

Ժ.

— Բայց Աստուած քան մը չէ ուզած միայն, ուելցուց ասպետը, չէ ուզած որ այս աշխարհիս վրայ ժողովուրդի մը ճակատագրին հետ խաղալու յատկացուող մէկը, մաքուր ըլլայ և ամօթալի ու խայտառակ իրադարձութիւններու օրինակ չըլլայ իր ժողովուրդին։

— Ինչ կը նշանակեն այդ խօսքերը, ասպե՛տ հարցուց Սէնէէոտ լուի։

— Կը նշանակեն թէ Տէ՛ր, Ֆրանսայի այժմու գահակալը չի վրիպիր ոչ մէկ գայթակղութենէ սարսքէ, իր կիրքերը գոհացնելու համար չի յաւելնար ոճիրներէ, և իր չահատակութիւնները չեն խնայեր ոչ մէկ անմեղութեան։

— Այո՛, գիտեմ. վասն զի գուք անձամբ ինծի ըսիք, պարոն ասպետ թէ, ի հեռուկս ամէն խստութեանց, Լուի ԺԴ. գաղտնի յարաբերութիւններ ունի «Տիկնոջ», այսինքն իր հարսին Հանրիէթ տ'Ակլերէհի հետ, և առանց յարգելու իր կինը՝ Մարի-Թէրէզ Թագուհին, ամենուն դէմը բացայայտօրէն կը սիրաբանէ Օր. տը լա Վալլէռի հետ...։ Իրաւունք ունիք, պարոն տը Լօրէն, ասոնք բարեբեր են, զորս արհամարհանքով կ'արհամարհեմ կ'ատեմ այդ գայթակղութենէ սարսքներ։

Այս խօսքերը ծիծաղ մը յառաջ բերին Տիկին տը Մոնթէսպանի շրթներուն վրայ։ Սուասոնի կոմսուհին ջղայնոտ փոքրիկ հարուածներ տուաւ իր հովհարին։

— Օ՛հ, Վեհափա՛ռ, յարեց ասպետը ինքնիրեն խնդալով իր «ասմիւ բարկամներ»ուն այդ խօսքէն ունեցած տպաւորութեան վրայ, այո՛, բայց իր այդ ապրանքներէն աւելի գէշն ալ կայ...

— Բացատրեցէ՛ք միտքերնիդ, ասասպետ, ինչո՞ւ այդպէս կը քաշուիք.

— Որովհետեւ, Տէ՛ր, կը դողամ յայտնելու Ձեր Վեհափառութեան վիշտ մը... յուսահատութի՛ւն մը...

— Հերիք է, չնո՛ր...

— Շատ դժուար է ըսելը, Տէր կ'աղաչեմ որ ներէք չփոթութիւններուս...

— Ես կ'ըսեմ Ձեր վեհափառութեան, ընդմիջեց տիկին տը Մոնթէսպան, վասն զի պարտականութիւնը իմս է, իմս ամէնէն աւելի, որպէս զի ճշմարտութիւնը չծածկեմ իրմէ...։ Անչուշտ չէք մոռցած թէ, Տէ՛ր, Վաչտը Կրասի վանատունէն եկած ատենիս, ես ներս առի, տուն տանելու համար, մանկամարդ աղջիկը զորս կարդ մը յեղուզակներ յափշտակէր էին գրոլանքէն իր... հօրը։

— Ձեմ մոռցած, ես միշտ ալ երախտապարտ եմ Ձեզի այդ մասին, կակազեց մեքենաբար Սէնիէոտ Լուի, որ ձեռքի անդիտակից շարժումով մը գլուխը կը շփէր բաբախում մը արգիլելու համար։

— Օրի՛որդ... ներեցէ՛ք, վեհափառ, անունը մոռցայ...

— Սիւզան տը Պրէվան, շարունակեց մարքիզուհին, ինծի պատմեց իր առեւանգումը, սակայն ինքը չէր գիտեր այն ինչ որ ես հետեւեալ օրն իսկ իմացայ պաշտօնական հետեւորդէ մը...

— Այդ պաշտօնակա՞նը...

— Ասա՛ թէ օրիորդը առեւանգուած էր թագաւորին հրամանով.

— Թագաւորին հրամա՞ն մ'ալ... գոչեց Սէնիէոտ Լուի ապշօրէն... Ա՜հ, Աստուա՛ծս. ուրեմն, ե՛ս, ե՛ս էի Օր. տը Պրէվանի կորստեան պատճառը... Լուի ԺԴ. անտարակոյս իմացած է որ....

— Այն ատեն չէր իմացած, ընդմիջեց Մարքիզուհին...

— Հապա ուրեմն ինչո՞ւ առեւանգել տուաւ...

— Կը կարծիմ, կը վախնամ խոտովանելու, Տէ՛ր...

(Շարունակելի)

ՕՍՄ. ԱՌԵՒՏՐ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

شركت تجارية عثمانية

SOCIÉTÉ COMMERCIALE OTTOMANE

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 100,000 ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՈՍԿԻ.

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԱՌԱՋԻՆ Հ Ց ԴՐ Մ ՏՈՒՆ

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿՆԵՐԸ ԲԱՑ ԵՆ ԱՌԴԱՄԵԱՑ ԿԵՐՊՈՎ

ՍԹՄՊՈՒԼ, ԴՈՒԹԸՐՃՐՈՂԼՈՒՌ ԵԱՆ

Հայկական սոյն դրամական հաստատութիւնը կ'ընէ փոխառութիւններ, առեւտրական տոմսերու, մուրհակներու, փոխանակագիրներու, բաժնեթուղթերու, պարտատոմսերու, ապրանքներու և բեռնագիրներու վրայ։

Կուտայ չէքեր, վարկագիրներ, փոխանակագիրներ և հեռագրական վճարում ամէներ, ինչպէս Թուրքիոյ նոյնպէս աշխարհիս բոլոր մասերուն վրայ։

Կը գնէ և կը ծախէ ամէն տեսակ բաժնեթուղթեր և պարտատոմսեր թէ՛ մեր և թէ բոլոր օտար հրապարակներու վրայ, ինչպէս և օտար դրամներ։

Կը գանձէ եւ կը գնէ առեւտրական տոմսեր, մուրհակներ, փոխանակագիրներ, բաժնեթուղթեր և կտրոններ։

Կ'ընդունի դրամական ամանաներ նպաստաւոր պայմաններով։

Դրամատունս հաստատած է առեւտրական տեղեկութիւններու համար յատուկ կերպով կազմակերպուած ապատաքիւրութիւն։

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՍՆՏՈՒԿ

Խնայողութիւնը մեր հաստատութեան մէջ քաջալերելու համար կ'ընդունի 25 դրուշէն սկսելով դուժարներ

Դրամատունս կը կատարէ նաև թէ՛ իր հաշուոյն, թէ՛ ժամանակցութեամբ և ամիսներու հաշուոյն ամէն տեսակ արդիւնաբերութիւններու և ապրանքներու գնում, վաճառում, փոխանակութիւն, ներմուծում և արտածում։

Կ'ընդունի ներկայացուցչութիւն թէ՛ տեղական և թէ՛ օտար տուներու։

Կը կազմէ առեւտրական և ճարտարարուեստական ընկերութիւններ և կը ղեկավարէ անոնց։ Կ'ընէ հանդուրժա յիշուեցեալ վերաբերեալ ամէն տեսակ ձեռնարկութիւններ

ՄԵԾ ԳԻՒՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

«ՄԱՆԶՈՒՄԻ»Ի ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

ՀԱՆՐ. ԳՈՐԾԱԿԱՑԱՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

«Մանզումէի» տնօրէնութիւնը դիւրութիւն մը տալու համար ժողովուրդին «Հանրային Գործակատարութեան ընկերութիւն» մը կազմած է կարող օրէնսդէս և ձեռնհաս անձնաւորութիւններէ բաղկացած, զոր կ'ստանձնէ թէ՛ Պոլսէն և թէ՛ դաւառներէն յանձնարարուած դատական փոխանորդութիւնները, գատական և վարչական հեռագրագրութիւնները, զինուորագրութեան վերաբերեալ գործերը, թեմերի և կալուածական տուքերու զեկոյցները, դրամական փոխատուութեան և առուծախի կալուածական միջնորդութիւնները, մեծնչորհի խնդրանքները, վաճառատորներու պաշտօնական մատակարարութիւնը խիստ դիւրամատչելի վարձքով և կատարեալ ողջամտութեամբ։

Դիմել Պալ Ալի ճատտէի «Մանզումէ»ի խմբագրատան Հանրային գործակատարութեան ընկ. տնօրէն Ե. Թոքաթլեան էֆ.

ՏՔԹ. Գ. ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

ՆԵՐՔԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Արանց և կանանց ծննդաբերական և ԳԱՂԱՐԱԿԱՆ ԱՒՏԵՐՈՒՆ

Երկար տարիներ զանազան հիւանդանոցներու մէջ պաշտօնավարելով, իր ստացած փորձառութեամբը բժշկական նորագոյն մեքենաներով կարող ժամանակի մէջ կը բուժէ ֆրանգիական, լեզեմիզիութիւնը, անդամահատութիւնը, ամենական անկարգութիւնները, բրօնքիթի եւ միգաստանի, ինչպէս նաև սաստկագի, որտի, թոքերու, ազիքներու և երիկամներու հիւանդութիւնները և զանազան յամառ վէրքեր։

Բացի ֆիրակիէ, ամէն օր ելս օրէն մինչեւ երեկոյ կը գտնուի Սէրքէճի, Քըրտաժի Ճանապարհ Սէրքէճի Ճանապարհ Ամ. 13, Սեպտեմբեր քան, Թոլա Թաղի և (Պուլիտան Լէմանտ)

ՏԵՂԱԿՈՒՆՈՒԹԻՒՆ

Բերա, Թագսիմի Ֆրանսական հիւանդանոցին եանի, թիւ 9 Վալիտէ Զէյմ ճատտէսի

ՏՔԹ. Ա. ՕՐԱՍ ՈՒՆՋԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

ԿԻՍԻ, ԱՖԱՆՋԻ ՈՒ ԿՈՂՈՐԴԻ

Հիւանդութեանց

Բարիզի մէջ իր մասնագիտութիւնը կատարելագործած ըլլալով՝ էլեկտրական նպիեան ու ցորդ Գալսոյ մէջ չգործածուած ու ամէն նորագոյն մեքենաներով մեծ յաջողութեամբ կ'գործածէ խալութիւնը, դիմու պասյան ու հինցած ցաւերը, ակամէն խժալն ու ականջի, քիթի, բերանի, կոկորդի ու քաչուի ամէն տեսակ հիւանդութիւններու։ Նամանաւանդ երեսի ու քիթի վրայ ամենութիւնները, ապրանք ցորդ անարատելի նեղուտած էնամանց գործողութեան, կատարելապես կ'ջնջէ նորանոր գործիքով մը։ Վիրի ու դլխու վրայ ամէն տեսակ գործողութիւն կը կատարէ և ազատց կոկորդի նիկիները (պատէմիկի) ցր կան առանց արիւնհոս ունենան, իր ստանուած գործիքով։ Հիւանդ կ'ընդունի մինչեւ երեկ օր, Գալիչ Գալաս, Հասիրիէ Սիրիլի դեմ Աբիկ Իբիրեան դեղարանը, իսկ երեկ օրէ վերջ իր տունը։ Հինգշաբթի օրերը ելս օրէ վերջ իր տունը գիտցող ամէն հիւանդները, իսկ վեցերեկ ազգատներն ամէն օր գալու է հանդարտ գործելու։

ՋԻՐԻ ԻԱՍ

ՏԻՐԵՐԷՆ ԲՈՒԹԻՔ

ԹՊԿՅՈՒՆԱՐԻՆ

ԲՐԻՄՈՒՆԻՆԵՐԻՆ

Ինչ է լարուած, տմիսը 2 մէջիտ

Դիտել Մ. Ֆրանսական

Ֆիս 13, Սեպտեմբեր քան, Թոլա Թաղի և (Պուլիտան Լէմանտ)

ԿԷՏԻԿ ՓԱՇԱ, ՀԱԼԻ ՓԱՇԱ ՏՕԳՈՒԻՇԻՆ

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԴԵՂԱՐԱՆ

ՎԱՀՐԱՄ ԱՍԱՏՈՒՐԵԱՆ

այս դեղարանը որ հասարակութեան վստահութեանը արժանացաւ, մասնաւորապէս դեղերու խիստ թարմութեան, դեղագիրներու հշդրիտ պատրաստութեան հետեւանքով, այս անգամ իր ցանցարդները գոնէ ձեզնու նպատակով բերել տուած է Էնկլիզ մարգարիտ ՄԻՆԱՍԱՆԻՆ ամենագոյնի փոշին, որ մէկ անգամէն իսկայ բնաջնջել կ'ցնի վարակները։

ԿԸ ԲԻՒ ԴՊՄ ՄԸ ՉԵԼ ԳՈՐԾԵԼ ԴԵՂԱՐՆԵՐԸ ԵՆ

ՆՇՈՒԹ. — Այս դեղարանը կը լաբարին փորձ ու կարող բժիշկներ և կը դարձանուն հիւանդներ մասնաւոր սենեակի մը մէջ։ Հինգշաբթի կէս օրէ վերջ և չորեքշաբթի կէս օրէ առաջ նրի գործանում։

Դեղարանիս բոլոր դեղերը զուտ անդիական և գաղղիական են, պատրաստուած՝ դեղագրական արուեստի վերջին մեքենաներու համաձայն։

Դեղարանս ունի ճոխ միջոց մը գոնեանքներու, օտար քաղաքներու, ափոյի փոքրերու և վրձիներու, քինինի հիներու։ Կայ նաև «Ֆրանսինը», որ մեկ գիտ է դեղաս թիներ անուանելու և մարդը տենչելու, գին 5 գրուշ։

Դիտերանի տպատ

ՏՈՒԹՈՐ ԵԴՈՒԱՐԴ ՇԱՀՊԱԶ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ԱԶԳԻ ՀԻԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Բարիզի Բժշկական համալսարանի ակնաբուժաբան ֆլինիքին մէջ իր մասնագիտութիւնը կատարելագործած և Բէրլ—վէնի հիւանդանոցին մէջ իրրեւ ակնաբոյժ երկար ժամանակ նաստած և փորձառութիւն ձեռք անցուցած ըլլալով, մեծ թնամքով կը գործածէ աչքի ամէն տեսակ հիւանդութիւնները, յիմէրց (լոյր) կը չտեսնց առանց գործողութեան, և մինչև ցարդ Պոլսոյ մէջ չգործածուած Փրոֆ. Ժավալի գործիքով կարճատեսներու և հեռատեսներու խիստ յատակ և փոյլուն ցուցնող ակնոցներ կուտայ ֆիլիզէն առաջ եկած աչքի հիւանդութիւնները երանեցուն մէջ նորանոր դեղ մը ներարկելու տրամատաքի կը գործածէ։ Մեծ յաջողութեամբ և տանց ցաւ պատճառելու կը կատարէ քարաքարի (փէրտ) և աչքի վերաբերեալ ամէն տեսակ գործողութիւններ։ տեսողութիւնն դուրն և ոձեռ աչքերուն ամէն ցաւ և նման արուեստական աչքեր կը դնեսգէ։ Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր, մինչև կէս օր, Գալիչ Գալաս, Հասիրիէ սիրիլի դեմ, Իբիհեան դեղարանը, կէս օրէ վերջ Դերան, Նիշանգ ճատտայ, Թաքսիմ Ֆրանսական հիւանդանոցին կից անկիւնի տարարքանը Ուրբաթ օրերը միայն դեղարանը կէս օրէ առաջ։ իսկ Երեքշաբթի օրերը կէս օրէն վերջ իր տարարքանը հրաբար պատրաստ է դարմանելու տգեղ հիւանդները։

ԲՈԼՈՐ ԺԱՂԱՔՆԵՐՈՒ ՄԷՋ ՄԱՍՆԱՒԻՂԵՐ ԲՈԼՈՐ ԺԱՂԱՔՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

ՍԻՆԿԷՐԻ

ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԸ

Ամենայն հաստատուն չինուածքի եւ ամենաընտիր նիւթերէն

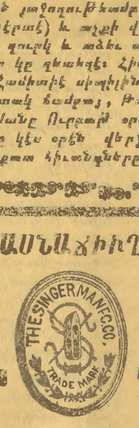

ԱՇԽԱՐՀԻՍ

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՆ ԵՆ

Անժրջելի ընտանիքի և գործատնոցներու համար

ՍԻՆԿԷՐԻ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԻ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԱՍՆԱՒԻՂԵՐ

Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 343, Կալաթա Սինկէր խան և Գալատէյ թիւ 120։ Սուլթան Համամ, Սուլթան Պայազիտ և Ֆոթին Հաֆրը Բայտ, թիւ 64։ Սիւմ տար Զարէզ պէյ թիւ 15։ Գալաս քէյ Մոտա ճատտէսի։ Մաքրիքէյ երկրագործի հրապարակը։ Գալաթ, Քէլերիս Գալը, թիւ 113։ ՊէյիկՕղլ Շերքէմի նաւամատոյցին դիմացը։ Բանկալթի Քարամէյ ճատտէսի թիւ 57։

ՏՆՕՐԵՆՈՒԹԻՒՆ Ասիոյ Կոյսի համար.—Կ. Գալաս, Բերա Մեծ-Փողոց, 343

ՋԳՈՒՇՆԼ ԿԵՂՄԵՐԷՆ ՊՂՆԱՁԼ ԳՈՐԾԱՐԱՆԵՆ ՎԱՃՌՆԻՆԸ

ԴԵՂԱՐԱՆ

ՍԻՐԱՆ ԳԱԼԵՄՔԵԱՆԵԱՆ

Բերա, մեծ փողոց Ագա Ճամիի դիմացի կարը, թիւ 117

Երկար տարիներէ ի վեր ունեցած փորձառութեամբ լիապէս համոզուած և որ Դեկտարան մը կրնայ յաջողիլ։ պարտաւորեցի՝ երբ ուզղուածութիւն, ճշտապահութիւն և աշխուրջ ուղղութիւն կը տարեն ամէն գործառնութեանց մէջ, փութացնելու համար հիւանդին ապաքինումը։

Կը տարկեմ որ երբեք չի՛ սխալեցանք, բայց եթէ երբեք պէտք ունենար ո՛ և է դեղագիրի մը պատրաստութեան, հանցեալ գլխել մեր նոր Դեղարանը, ուր պիտի գտնէք արուեստին ամենանուրբ պահանջներու համաձայն դեղերու իրամիտ պատրաստութիւն դեղերու ամենէն թարմ և ընտիր դեղերու ամենէն ամանը։

Անձնապէս ալ համոզուելու համար այս գործարանին, կը բաւէ անգամ մը միայն այցելել դեղարանս։

Մեր գաղտնագիր հայ աղդիրներու գործածելու համար մասնաւոր ստացեալներ բժիշկներու ղրկեցինք ունեցողներու ամէն գիւրութիւն կ'ընծայուիրեալներու մեր գեղարանը։

Զուլեցերիական պատուասիրի մասնաւոր յարգը 2 մնարտ։

Դրամագրիր վերջերս հիւանդապահուհիներ

Դիր տեսնուած մէջ յարգոյ հասարակութեան մեր գրած ընդունելութիւնն զարհուրուած, սկսած եմ «Ուրպական» հեղինակներէ ուզղաքի ընթեր ալ տեղերու մէջերը։

ՏՕՔԹՈՐ ՏԻԳՐԱՆ ԹՊԱՊԱ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՆԵՐՔԻՆ ԵՒ ՄՈՒԹԱՑՈՒ

Անցեալ կիրակի ամէն օր, Գիլլէ, Սամանդրի գալաթան տեղ, Անանեան գարաթիրանի իր յարկարանին մէջ

Արանց և կանանց խնչաս ներս ազատ ամենայնի կրն և նոր ամարերը, տասամարդի, ազիքներու, երիկամներու, որտի եւայն հիւանդութիւններու անգլիական և ամերիկեան նորագոյն մեքենաներով կը գործածէ։ Ներանիրանց և տեսեր հեռաւոր բոլոր յամառ հիւանդութիւնները մասնաւորապէս և բոլորովին նոր գրուածքներ Սամանի ներարկութիւններով կը տանի տանց ցաւ և տանց գրաստ մի տարելի ըլլալու։

Որպէս զի ո՛ և է անկեղ չի գտնուիլ թիւրիմացի և գոլերայով, վերջերս Աշեբերիզի և Աչգիոյ մէջ ներարկած, էլեբրիզատ և յաջողութեամբ գործածուած հարգարի մեքենայով գործածուած ալ կը կատարէ։

Ներարկ օրեր մինչև երեկ օրէ հետ

ՏՈՒԹՈՐ Գ. ՋԱՐԾՃԵԱՆ

Մասնագէտ քիթի, ականջի և կոկորդի հիւանդութեանց

(Գօրգայի Հասանպասանեան, բժիշկ Նիշանի Մեղրաղոյսի Հիւանդանոցին)

Այս անգամ փոխադրուած է Բերա Մեծ Փողոց, յունական հիւպատոսարանի դէմ, թիւ 75, ուր ցան առաջնոյն է՝ ընդունի իրեն գիլոյ հիւանդները, ամէն օր ելս օրէ վերջ, և կը դարմանէ դանդաղ գնացեան վերջին դրութեամբ։ Իսկ ամառանոցները կը դանան Գալաս Բժշկական Ընդհ. դարմանատունը, Սիմանալ ելս մեծ խան։

ՀԱՒԱՔԱԼՈՅ ՆՈՐ ՕՐԻՆԱՑ

ՕՐՈՒԱՆ ԳՈՐԾԻ ԳԻՐ

Հրատարակի եկաւ Փոստարան Կ. Սալտիեան ԷՖ.-ի «Հաւաքածոյ նոր Օրինաց» երկասիրութիւնը, որ կը պարունակէ Սահ. Սահմ. Օրինաց (Գանոն Իսասի) Ընդարձակ Օրինաց (Ինքնիշխանի Մեկուսան) Գաղտնի Օրինաց (Խարտի Իրադէ) Ընդարձակութեան (ճէզիրէ Գանունաց) Գործադրելի, Շահատուրքի (Թէմեթիաթ) և այլ օրէնքներու սպանց օրէնքներ ամենայնիւ պէտքն «ի» ամէն անհարմար համար։

Գին 3 ուկէս Ղրշ.

Կը գտնուի ամէն դրամագլուխ քաջ մեծատունի դեղերներուն կարելոյ զնելի։ Ներարկատարին 6 Ջարմանիքլար Եոզմանեանց Գրքնեանի դրատուն։

Ուր կը գտնուի նաև հեղինակին «Օրինաց Հաւաքածոյ» ուրկէ ելեր գրքերն ալ, ամառարական (Թիմարիթ) քաղաքական, վաղդիի, ժառանգական, Շերքի և Գասմանական և այլ օրէնքներու վերաբերեալ։

Դիրքարարելի գինով Բ. Հատոր 10 գր.

Ջիլտոր. Կանոնագիր » 1 գր.

50—17

ԱՌԱՋԻՆ ԽԱՇԱՐԱՆԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՁՐԻ

Ֆրանս. Փոստարանական

Ժամանակ մեծագոյն

Ինքնագրեալ Հանրագրեալ, Թիմարիթի, Ձեռագրի Ամենայնի, Շերքի և Ամենայնագաղ ամենայն գրանց, որոց նի գործ կատարելոյ Ֆրանսական Ինքնաստանի։ Ինքնագրեալ նուիրեալ և ստուգութիւնքներ։ Ինքնագրեալ գրամատարարութիւններ և պարտականութիւններ։ Գաղտնագրեալ թարգմանութիւնքներ։ Ինքնագրեալ Թիմարիթի ստացեալներ ինչ հանգամանքներ։ Ինքնագրեալ Ինքնագրեալ Ամենայնի ստացեալ